

Βρυξέλλες, 4 Μαρτίου 2016
(OR. en)

6785/16

LIMITE

JAI 186
CFSP/PESC 180
COSI 34
COPS 66
ENFOPOL 60
COTER 24
SIRIS 36
FRONT 112
CATS 13
EDUC 75

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Συντονιστής Αντιτρομοκρατικής Δράσης της ΕΕ
Αποδέκτης:	Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόοδος της εφαρμογής της δήλωσης των μελών του μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2015, των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2015 και των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2015

Η έκθεση του Συντονιστή Αντιτρομοκρατικής Δράσης της ΕΕ καλύπτει την πρόοδο σε σχέση με όλα τα μέτρα που περιλαμβάνονται στα συμπεράσματα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας τα οποία συμφωνήθηκαν από τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 12 Φεβρουαρίου 2015.

Λαμβάνει επίσης υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου ΔΕΥ της 20ής Νοεμβρίου 2015 (σχετικά με την τρομοκρατία και σχετικά με την ενίσχυση της αντιμετώπισης, από την ποινική δικαιοσύνη, της ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί στην τρομοκρατία και στο βίαιο εξτρεμισμό), καθώς και τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17ης και 18ης Δεκεμβρίου 2015.

Στα έγγραφα 9422/1/15, 12318/15 και 14734/15 που συνέταξε ο Συντονιστής Αντιτρομοκρατικής Δράσης (ΣΑΔ) της ΕΕ αξιολογείται η πρόοδος της εφαρμογής τον Ιούνιο, τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2015.

Από την έκθεση μπορούν να συναχθούν οι ακόλουθες συστάσεις:

Ευρωπόλ:

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αυξήσουν περαιτέρω τις προσπάθειες προσωπικού με έργο την καταπολέμηση της τρομοκρατίας προς στήριξη του ευρωπαϊκού κέντρου καταπολέμησης της τρομοκρατίας (ECTC). Η Επιτροπή καλείται να αυξήσει τον προϋπολογισμό του ECTC.
- Τα κράτη μέλη που δεν έχουν συνεισφέρει ακόμη ή συνεισφέρουν σχετικά λίγο στο σημείο επαφής Travellers της Ευρωπόλ και άλλα σημεία επαφής καθώς και στο EIS ενθαρρύνονται να αυξήσουν τις συνεισφορές τους.

Καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών (PNR):

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν το ταχύτερο δυνατόν σε εθνικό επίπεδο την οδηγία PNR μετά την έκδοσή της από το Συμβούλιο (χωρίς να περιμένουν δύο έτη όπως επιτρέπει η οδηγία) και να εναρμονίσουν την αξιοποίηση των δεδομένων PNR. Η απόφαση της Επιτροπής να δημοσιεύσει πρόσκληση στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA) για την υποστήριξη της διασυνδεσιμότητας μεταξύ των μονάδων στοιχείων επιβατών (PIU) είναι ευπρόσδεκτη. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν συστήσει ακόμη τις PIU καλούνται να κινητοποιήσουν προς το σκοπό αυτό το αντίστοιχο εθνικό μέρος του TEA.

Prüm:

- Τα κράτη μέλη που δεν έχουν πραγματοποιήσει ακόμη όλες τις δυνατές λειτουργικές συνδέσεις θα πρέπει να το πράξουν το συντομότερο δυνατόν.

Eurojust:

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν τη σύνδεση της Eurojust με το σημείο επαφής Hydra, ώστε να μπορεί το όργανο αυτό να παρέχει έγκαιρη και αποτελεσματική στήριξη στις έρευνες και τις διώξεις που διεξάγονται στα κράτη μέλη.
- Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να αυξήσουν τη χρήση της Eurojust για την ανταλλαγή πληροφοριών και για την επιχειρησιακή συνεργασία.
- Η συνεργασία μεταξύ της Eurojust και του ECTC θα πρέπει να ενισχυθεί.

SIS II:

- Θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή το συντομότερο δυνατόν μια λειτουργία αναζήτησης δακτυλικών αποτυπωμάτων για το SIS II.
- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αυξήσουν περαιτέρω τις συνεισφορές τους και τη χρήση του SIS II.
- Η Ευρωπόλ θα πρέπει να αναπτύξει μια συστηματική λειτουργία αναζήτησης του SIS II το ταχύτερο δυνατόν.
- Ο Frontex θα πρέπει να έχει πρόσβαση στο SIS II, ώστε να βελτιωθεί η ανάλυση κινδύνων και να εντοπίζονται οι ύποπτες μετακινήσεις.
- Η χρήση του SIS II ως εργαλείου έρευνας θα πρέπει να μεγιστοποιηθεί.
- Το έργο που έχει αναλάβει η ολλανδική Προεδρία με σκοπό τον εντοπισμό των νομικών, τεχνικών και πρακτικών εμποδίων και των βέλτιστων πρακτικών για τη χρήση του SIS II θα πρέπει να έχει οδηγήσει στην υποβολή συστάσεων για το Συμβούλιο ΔΕΥ του Ιουνίου.

Eurodac:

- Οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ θα πρέπει να συνδεθούν πλήρως με το Eurodac και να είναι σε θέση να πραγματοποιούν αναζητήσεις στο σύστημα αυτό με σκοπό την πρόληψη, την ανίχνευση και τη διερεύνηση σοβαρών εγκλημάτων και τρομοκρατικών αδικημάτων.

Ιντερπόλ:

- Τα κράτη μέλη που δεν έχουν πραγματοποιήσει ακόμη ηλεκτρονική σύνδεση με τα εργαλεία της Ιντερπόλ σε όλα τα σημεία διέλευσης των εξωτερικών συνόρων θα πρέπει να το πράξουν το συντομότερο δυνατόν.
- Η Επιτροπή καλείται να υποστηρίξει τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους για τη διασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων SLTD.

Ασφάλεια συνόρων:

- Θα πρέπει να μετράται η πρόοδος της εφαρμογής των αναγκαίων συστηματικών ελέγχων των πολιτών της ΕΕ από τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη καλούνται να αναβαθμίσουν την τεχνολογία τους, εφόσον απαιτείται.
- Η καταγραφή και οι έλεγχοι ασφαλείας των σχετικών βάσεων δεδομένων στα κέντρα πρώτης υποδοχής πρέπει να αυξηθούν κατά προτεραιότητα (τεχνολογία, στελέχωση, διαδικασίες).
- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν επιπλέον εμπειρογνώμονες στον Frontex για τη συστηματική διασταύρωση των πληροφοριών στα κέντρα πρώτης υποδοχής και στην Ευρωπόλ για τους ελέγχους δεύτερης γραμμής.
- Ο εντοπισμός παραποιημένων ασυμπλήρωτων διαβατηρίων θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα στα κέντρα πρώτης υποδοχής και τα άλλα σημεία εισόδου μεταναστών.
- Θα πρέπει να αρχίσει το συντομότερο δυνατόν συστηματική ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ της Ευρωπόλ και του Frontex.

EU-IRU:

- Τα κράτη μέλη και η Ευρωπόλ θα πρέπει να συνεργάζονται για να αυξήσουν τον όγκο των αναφορών από την IRU της Ευρωπόλ.

Προγράμματα αποκατάστασης:

- Τα κράτη μέλη καλούνται να αξιοποιήσουν τη χρηματοδότηση της Επιτροπής για την ανάπτυξη προγραμμάτων αποκατάστασης

Επισκόπηση

Από την έκθεση προκύπτει ότι, παρά την πρόοδο που σημειώνεται σε όλους τους τομείς, απαιτούνται επειγόντως περαιτέρω βελτιώσεις στην ανταλλαγή πληροφοριών και την ασφάλεια των συνόρων.

Η ανταλλαγή πληροφοριών και η επιχειρησιακή συνεργασία μέσω της Ευρωπόλ και της Eurojust βελτιώθηκε σημαντικά το 2015 σε σύγκριση με το 2014, καθώς και μετά την τελευταία σύνοδο του Συμβουλίου ΔΕΥ στις 4 Δεκεμβρίου 2015. Η συνδεσιμότητα όλων σχεδόν των κρατών μελών με την αντιτρομοκρατική διαμόρφωση του δικτύου SIENA της Ευρωπόλ έχει εξασφαλιστεί ήδη (τα 3 τελευταία κράτη μέλη θα πρέπει να συνδεθούν στο τέλος Μαρτίου του 2016).

Ωστόσο, η ανταλλαγή πληροφοριών δεν εκφράζει ακόμη επαρκώς την απειλή: ενώ υπάρχουν πλέον πέντε φορές περισσότερα σύνολα δεδομένων για πρόσωπα στη βάση δεδομένων «**σημείο επαφής Travellers**» της Ευρωπόλ σε σύγκριση με πέρυσι, ο φάκελος ανάλυσης περιέχει ακόμη μόνο 2.786 εξακριβωμένους αλλοδαπούς τρομοκράτες μαχητές (FTF) που έχουν εισαχθεί από κράτη μέλη της ΕΕ. Το **σύστημα πληροφοριών της Ευρωπόλ (EIS)** περιλαμβάνει μόνο 1.473 FTF που έχουν εισαχθεί από κράτη μέλη. Και αυτό συμβαίνει παρά τις βάσιμες εκτιμήσεις ότι περίπου 5.000 ευρωπαίοι πολίτες έχουν ταξιδέψει στη Συρία και το Ιράκ προκειμένου να ενταχθούν στο DAESH και σε άλλες εξτρεμιστικές ομάδες. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι άνω του 90 % των συνεισφορών των κρατών μελών όσον αφορά εξακριβωμένους FTF στο σημείο επαφής Travellers κατά το 2015 προέρχεται από 5 μόνο κράτη μέλη. Δεν εισάγονται συστηματικά όλοι οι FTF στο **SIS II** και το **EIS** της Ευρωπόλ. **Οι συνδέσεις Prüm** αυξήθηκαν μετά το Συμβούλιο ΔΕΥ του Δεκεμβρίου, αλλά απαιτείται περαιτέρω πρόοδος. Επιπλέον, η ενίσχυση της ποιότητας των δεδομένων (κοινοί ορισμοί και μορφότυποι) καθώς και η ενιαία χρήση των συστημάτων (ιδίως για την εισαγωγή των καταχωρίσεων του SIS II) είναι αναγκαία.

Το 2015 καταχωρίστηκαν από την **Eurojust** μόνο 18 επιχειρησιακές υποθέσεις FTF και μόνο σε 104 περιπτώσεις πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή πληροφοριών με την Eurojust σχετικά με εν εξελίξει ποινικές διώξεις για υποθέσεις τρομοκρατίας. Και αυτό συμβαίνει παρά το γεγονός ότι, σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη πρέπει να διαβιβάζουν στην Eurojust κάθε πληροφορία σχετικά με ποινικές διώξεις.

Η **Ειδική Ομάδα Fraternité** της Ευρωπόλ, που συστάθηκε κατόπιν αιτήματος των γαλλικών αρχών για τη στήριξη των ερευνών μετά τις επιθέσεις στο Παρίσι τον Νοέμβριο του 2015, θα μπορούσε να αποτελέσει πρότυπο για τον τρόπο με τον οποίο το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας της Ευρωπόλ - που άρχισε να λειτουργεί τον Ιανουάριο του 2016 - μπορεί να στηρίζει τα κράτη μέλη σε αντιτρομοκρατικές έρευνες στο μέλλον. Αρκετά κράτη μέλη έχουν αναλάβει ήδη τη δέσμευση να αποσπάσουν εμπειρογνώμονες στην Ειδική Ομάδα και στις κοινές ομάδες συνδέσμου που στηρίζουν το έργο του Κέντρου. Προς το παρόν, δεν υπάρχουν συμπληρωματικές θέσεις στον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2016 για τη δημιουργία του Κέντρου και τις βασικές ικανότητες στήριξης που θα πρέπει να διαθέτει, ιδίως τη μονάδα της ΕΕ για την αναφορά διαδικτυακού περιεχομένου (IRU) και το FIU.Net.

Η επιδίωξη της **διαλειτουργικότητας των σχετικών βάσεων δεδομένων της ΕΕ** για τους σκοπούς των **ελέγχων ασφαλείας**, όπως ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποτελεί προτεραιότητα. Το νέο περιβάλλον ασφάλειας και απειλών, καθώς και η βελτιωμένη τεχνολογία και το διαφορετικό ενωσιακό νομικό πλαίσιο που έχουν προκύψει μετά το σχεδιασμό των βάσεων δεδομένων, καθιστούν αναγκαία τη μελέτη του θέματος σε βάθος. Η συζήτηση θα είναι πολύπλοκη και η ΕΕ θα πρέπει να ορίσει τη «διαλειτουργικότητα» και το επίπεδο φιλοδοξίας. Η αναθεώρηση του σχετικού νομικού πλαισίου των SIS II και Eurodac (όπου αναμένεται να υποβληθούν προτάσεις της Επιτροπής κατά το τρέχον έτος) θα είναι σημαντική. Το SIS θα πρέπει (σε εθνικό επίπεδο) να χρησιμοποιείται ολοένα και περισσότερο ως ενισχυμένος τρόπος στήριξης των ερευνών και όχι απλώς ως μέσο στήριξης των ελέγχων ασφαλείας. Οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ θα πρέπει να συνδεθούν πλήρως με το Eurodac και να είναι σε θέση να πραγματοποιούν αναζητήσεις στο σύστημα αυτό με σκοπό την πρόληψη, την ανίχνευση και τη διερεύνηση σοβαρών εγκλημάτων και τρομοκρατικών ενεργειών. Η Επιτροπή πρόκειται να εφαρμόσει τη λειτουργία των δακτυλικών αποτυπωμάτων για την εξακρίβωση της ταυτότητας, πράγμα που απαιτεί τη δημιουργία αυτόματου συστήματος αναγνώρισης των δακτυλικών αποτυπωμάτων.

Η **συνδεσιμότητα της Ευρωπόλ και του Frontex στις βάσεις δεδομένων της ΕΕ** αποτελεί προτεραιότητα που τέθηκε στα συμπεράσματα της 20ής Νοεμβρίου, αλλά εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση. Σε συνεργασία με την Επιτροπή, η Ευρωπόλ εργάζεται για τη βελτίωση της πρόσβασης στο SIS II και της χρήσης του, ώστε να επιτρέπονται αναζητήσεις κατά δέσμες σε σχέση με τις βάσεις δεδομένων που περιέχει το σύστημα και να επιτευχθεί η μετάβαση από τη μη αυτόματη ad hoc χρήση στη συστηματική χρήση του SIS II. Η Ευρωπόλ αναπτύσσει επίσης μια πρόταση για απόκτηση πρόσβασης στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις και το Eurodac (με τα οποία δεν είναι ακόμη συνδεδεμένη).

Η ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ της Ευρωπόλ και του Frontex είναι τώρα δυνατή χάρη στη σύναψη επιχειρησιακής συμφωνίας. Η ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορεί να γίνει συστηματική πριν διαμορφωθούν οι σχετικές διαδικασίες που βρίσκονται ακόμη σε στάδιο ανάπτυξης.

Σε ό, τι αφορά την **ασφάλεια στα εξωτερικά σύνορα**, έως τον Μάρτιο του 2016 δεν έχει πραγματοποιηθεί ηλεκτρονική σύνδεση με τις σχετικές βάσεις δεδομένων της Ιντερπόλ σε όλα τα σημεία διέλευσης των εξωτερικών συνόρων ούτε διεξάγεται αυτόματος έλεγχος των ταξιδιωτικών εγγράφων σε όλα τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να εισάγουν συστηματικά όλους τους FTF στο SIS II. Αυτό είναι απαραίτητο για να βελτιωθεί το σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της διάδοσης πληροφοριών καλύτερης ποιότητας τόσο στην ίδια την καταχώριση όσο και στα συμπληρωματικά δεδομένα. Με βάση τις απαντήσεις των κρατών μελών στο ερωτηματολόγιο της Προεδρίας, οι παρούσες προκλήσεις περιλαμβάνουν τα εξής: συμβατότητα των καταχωρίσεων για τη διενέργεια διακριτικού και ειδικού ελέγχου με άλλες κατηγορίες καταχωρίσεων και πληροφορίες σχετικά με θετικό αποτέλεσμα αναζήτησης όσον αφορά τις καταχωρίσεις αυτές· ασυμβίβαστο των καταχωρίσεων δυνάμει του άρθρου 36 και των καταχωρίσεων δυνάμει του άρθρου 26 (όταν έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης για FTF σε άλλο κράτος μέλος, η υπηρεσία που πραγματοποιεί καταχώριση δυνάμει του άρθρου 36 δεν ενημερώνεται)· διαφορετική χρήση από τα κράτη μέλη των καταχωρίσεων δυνάμει των άρθρων 36 παράγραφος 2 και 36 παράγραφος 3 όσον αφορά FTF· πιθανή έλλειψη βάσης για τη σύλληψη σε περίπτωση διακριτικού ελέγχου όσον αφορά FTF δυνάμει του άρθρου 36 παράγραφος 3· και έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με την καταχώριση (με αποτέλεσμα τη δυσχερή διάκριση μεταξύ FTF και δραστών άλλων εγκλημάτων).

Επιπλέον, η διαφορά μεταξύ των αριθμητικών στοιχείων σχετικά με τις εισαγωγές στο SIS II (οι εισαγωγές δυνάμει του άρθρου 36 παράγραφος 3 για σκοπούς εθνικής ασφάλειας ανέρχονταν σε 7.945 στις 31 Δεκεμβρίου 2015) και του αριθμού εισαγωγών στο EIS από τα κράτη μέλη της ΕΕ (1.473 FTF έως τα τέλη Ιανουαρίου του 2016) καταδεικνύει την έλλειψη συνοχής μεταξύ των συστημάτων. Όλες οι εισαγωγές από τα κράτη μέλη στο SIS II σχετικά με FTF θα πρέπει επίσης, εξ ορισμού, να μεταφερθούν στο EIS. Οι πλέον ευαίσθητες πρόσθετες πληροφορίες θα πρέπει να ανταλλάσσονται για τους σκοπούς της ανάλυσης με το σημείο επαφής Travellers της Ευρωπόλ (ώστε να επιτρέπεται ο πλήρης έλεγχος της κυριότητας των δεδομένων από το συνεισφέροντα).

Ενώ οι **έλεγχοι ασφαλείας και καταγραφής στα κέντρα πρώτης υποδοχής** έχουν βελτιωθεί, απαιτείται περαιτέρω πρόοδος. Η αποστολή υπαλλήλων υπό το συντονισμό της Ευρωπόλ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα συμπεράσματα της 20ής Νοεμβρίου 2015, ώστε να ενισχυθούν οι δευτερεύοντες έλεγχοι ασφαλείας, βρίσκεται στο στάδιο της προετοιμασίας και θα πρέπει να στηριχθεί από τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων μέσω της αποστολής έμπειρου προσωπικού ως αποσπασμένων εθνικών εμπειρογνομόνων καθώς και της απαιτούμενης χρηματοδότησης της Ευρωπόλ. Τα ασυμπλήρωτα διαβατήρια που έχουν κλαπεί στη Συρία και το Ιράκ και στη συνέχεια χρησιμοποιούνται από το DAESH προκαλούν σοβαρές ανησυχίες. Επιβάλλεται επείγουσα δράση για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος. Η Γαλλία πρότεινε να διερευνηθεί πώς θα μπορούσαν να τοποθετηθούν ειδικές ομάδες για την ανίχνευση αυτών των ασυμπλήρωτων διαβατηρίων (παραπονημένων εγγράφων) στα κέντρα πρώτης υποδοχής και τα άλλα σημεία εισόδου μεταναστών.

Έχουν αποσταλεί ήδη εμπειρογνώμονες εγγράφων υψηλού επιπέδου (ALDO) του Frontex σε όλα τα κέντρα πρώτης υποδοχής και συνεργάζονται απευθείας με τις ομάδες ελέγχου προκειμένου να διευκολύνουν τις διαδικασίες ταυτοποίησης. Θα είναι επίσης σημαντικό να **μετρηθεί η πρόοδος στην εφαρμογή των αναγκαίων αυτόματων και συστηματικών ελέγχων** των σχετικών βάσεων δεδομένων τους οποίους πρέπει να διενεργούν τα κράτη μέλη στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ.

Έχει σημειωθεί πρόοδος σε διάφορα μέτωπα όσον αφορά τα **πυροβόλα όπλα**, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης του αριθμού των κρατών μελών που έχουν υιοθετήσει την προτεραιότητα για τα πυροβόλα όπλα στο πλαίσιο του κύκλου πολιτικής της ΕΕ (από 13 σε 20). Ο συντονισμός των διάφορων πρωτοβουλιών θα είναι σημαντικός. Ωστόσο, πρέπει να συμμετάσχουν περισσότερα κράτη μέλη στο πιλοτικό σχέδιο για τη δημιουργία μιας ενιαίας διεπαφής εισαγωγής και αναζήτησης για το τμήμα πυροβόλων όπλων του SIS II και τη βάση δεδομένων i-arms της Ιντερπόλ (μέχρι στιγμής συμμετέχουν μόνο δύο κράτη μέλη).

Το πρόγραμμα παρακολούθησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (TFTP) έχει σημαντική αξία για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης τρομοκρατικών δραστηριοτήτων. Εντούτοις, δεδομένου ότι οι συναλλαγές του ΕΧΠΕ είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής του προγράμματος TFTP, θα πρέπει να εξεταστεί σε εύθετο χρόνο ένα ενωσιακό σύστημα συμπληρωματικό προς το TFTP, όπως προτείνει η Επιτροπή στο σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (δημοσιεύθηκε στις αρχές Φεβρουαρίου του 2016).

Μολονότι η Επιτροπή έχει διαθέσει χρηματοδότηση για τη στήριξη των κρατών μελών κατά την ανάπτυξη **προγραμμάτων αποκατάστασης** εντός και εκτός των φυλακών, λίγα κράτη μέλη υπέβαλαν υποψηφιότητες για την πρώτη σχετική πρόσκληση. Αυτές εστιάζονται κυρίως στη μεθοδολογία της εκτίμησης κινδύνου. Η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει και άλλη πρόσκληση περί τα μέσα του 2016, από την οποία θα μπορούσαν να επωφεληθούν τα κράτη μέλη.

Τέλος, **οι δράσεις για την αντιμετώπιση της τρομοκρατικής προπαγάνδας αυξήθηκαν** (π.χ. μέσω του έργου της EU IRU στο πλαίσιο της Ευρωπόλ και αντίστοιχων μέτρων αυτορρύθμισης από τους παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου). Απαιτείται όμως περαιτέρω προσπάθεια για την αύξηση του όγκου των αναφορών που γίνονται προς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Λεπτομερής περιγραφή των πρόσφατων και προγραμματισμένων δραστηριοτήτων που συνδέονται με την τρομοκρατία και το βίαιο εξτρεμισμό (CT/CVE)

Πίνακας περιεχομένων

I.ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

1. Καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών (PNR) 12
2. Ανταλλαγή πληροφοριών και επιχειρησιακή συνεργασία 12

(Ευρωπόλ· Prüm· Διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των σχετικών βάσεων δεδομένων όσον αφορά τους ελέγχους ασφάλειας· Διαρθρωμένη και πολυμερής προσέγγιση όσον αφορά την επιχειρησιακή συνεργασία για την αντιμετώπιση τρομοκρατικών απειλών· Επικαιροποίηση της απόφασης-πλαισίου για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας· Επικαιροποίηση της απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου για το ECRIS· Eurojust)
3. Έλεγχοι στα εξωτερικά σύνορα..... 20

(Στοχευμένη αναθεώρηση του Κώδικα Συνόρων του Σένγκεν· Ισχυρή νομική βάση για τη συμβολή του Frontex στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος καθώς και για την πρόσβασή του στις οικείες βάσεις δεδομένων· Τροφοδοσία και χρήση του SIS II· Βιομετρικά δεδομένα SIS II· Χρήση των βάσεων δεδομένων της Ιντερπόλ· Εφαρμογή των κοινών δεικτών επικινδυνότητας (ΚΔΕ)· Εφαρμογή των πτυχών ασφάλειας των κέντρων πρώτης υποδοχής/Frontex· Διαχείριση της μεταναστευτικής κρίσης μέσω των ολοκληρωμένων ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση πολιτικών κρίσεων (IPCR) - Ασφάλεια και κέντρα πρώτης υποδοχής· Συνεργασία Frontex-Ευρωπόλ-Eurojust / έλεγχοι ασφάλειας όσον αφορά τους μετανάστες)
4. Πυροβόλα όπλα και εκρηκτικά 28
5. Υπηρεσίες ασφαλείας..... 29
6. Καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας 30

(Πρόγραμμα ΕΕ-ΗΠΑ για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (TFTP)· FIU.net)

7. Οδηγία για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών (ΑΔΠ) 32
8. Ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία 33

II. ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ

1. Πρόληψη - γενικά..... 34

(Δίκτυο για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση (RAN) - Κέντρο Αριστείας)

2. Διαδίκτυο 35

(Μονάδα της ΕΕ για την αναφορά διαδικτυακού περιεχομένου (IRU)· Φόρουμ της ΕΕ για το Διαδίκτυο· Συμβουλευτική ομάδα στρατηγικής επικοινωνίας για τη Συρία (SSCAT))

3. Απάντηση της ποινικής δικαιοσύνης στη ριζοσπαστικοποίηση..... 37

4. Πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης μέσω της εκπαίδευσης, της προώθησης της ανεκτικότητας και της καταπολέμησης των διακρίσεων, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας 39

(Εκπαίδευση· Καταπολέμηση των διακρίσεων, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας· Αντιμετώπιση της διάδοσης μισαλλόδοξων ρητορικών μέσω του Διαδικτύου, που υποκινούν τη βία και το μίσος· Μηχανισμός επικοινωνίας για την προώθηση του σεβασμού, της ανεκτικότητας και της αποφυγής των διακρίσεων στην ΕΕ)

III. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ ΜΑΣ

(Περιοχή Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής (MENA) και Τουρκία· Δυτικά Βαλκάνια· Ασφάλεια της αεροπορίας)..... 41

I. ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

1. Καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών (PNR)

Τεσσεράμισι έτη μετά την υποβολή πρότασης για οδηγία PNR από την Επιτροπή, στις 4 Δεκεμβρίου 2015, το Συμβούλιο ενέκρινε το συμβιβαστικό κείμενο που συμφωνήθηκε με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με οδηγία για τη χρήση των καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη των τρομοκρατικών αδικημάτων και άλλων σοβαρών μορφών εγκλήματος. Η Επιτροπή LIBE ενέκρινε το κείμενο στις 10 Δεκεμβρίου 2015. Η οδηγία θα τεθεί σε ψηφοφορία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το καλοκαίρι και στη συνέχεια θα υποβληθεί στο Συμβούλιο προς έκδοση. Μόλις εκδοθεί η παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη θα έχουν στη διάθεσή τους δύο έτη για να θέσουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν με αυτήν. **Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν το ταχύτερο δυνατόν την οδηγία σε εθνικό επίπεδο, ώστε να είναι σε θέση να συμμορφωθούν με αυτήν το συντομότερο δυνατόν.**

Βάσει της νέας αυτής οδηγίας, οι αερομεταφορείς θα είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν στις αρχές των κρατών μελών τα δεδομένα PNR για πτήσεις από και προς την ΕΕ. Επίσης, η οδηγία θα επιτρέπει στα κράτη μέλη - χωρίς να τα υποχρεώνει - να συλλέγουν δεδομένα PNR επιλεγμένων πτήσεων εντός της ΕΕ. Κάθε κράτος μέλος θα έχει υποχρέωση να συστήσει την αποκαλούμενη «μονάδα στοιχείων επιβατών» (PIU), η οποία θα λαμβάνει τα δεδομένα PNR από τους αερομεταφορείς. Η Επιτροπή στήριξε αρκετά τα κράτη μέλη κατά τη δημιουργία PIU και καλείται να στηρίξει τα υπόλοιπα κράτη μέλη.

2. Ανταλλαγή πληροφοριών και επιχειρησιακή συνεργασία

Η ανταλλαγή πληροφοριών συζητήθηκε κατά την άτυπη σύνοδο των Υπουργών ΔΕΥ στις 25 Ιανουαρίου 2016 στη Χάγη. Η ολλανδική Προεδρία οργανώνει συνεδρίαση υψηλού επιπέδου με θέμα την καταπολέμηση των μετακινήσεων τρομοκρατών την 1η Μαρτίου 2016, όπου θα συζητηθεί η πρόοδος όσον αφορά την ανίχνευση και αντιμετώπιση των μετακινήσεων τρομοκρατών και την ανταλλαγή πληροφοριών, ώστε να εντοπιστούν τα εμπόδια στην αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών και να διατυπωθούν προτάσεις για βελτιώσεις.

Την 1η Ιανουαρίου 2016 η Ευρωπόλ έθεσε σε λειτουργία το **Ευρωπαϊκό Κέντρο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ECTC)**. Πρόκειται για μια πλατφόρμα μέσω της οποίας τα κράτη μέλη μπορούν να συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών και της επιχειρησιακής συνεργασίας όσον αφορά: την παρακολούθηση των αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών και τις έρευνες σχετικά με αυτούς· τη διακίνηση παράνομων πυροβόλων όπλων· και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας καθώς και τον εντοπισμό επιπρόσθετων πεδίων έρευνας. Τα κράτη μέλη μπορούν να αξιοποιούν το πλήρες φάσμα των ικανοτήτων της Ευρωπόλ στον τομέα του οργανωμένου εγκλήματος και του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο. Το ECTC χρησιμεύει ως κέντρο συγκέντρωσης πληροφοριών σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας για τις αρχές επιβολής του νόμου στα κράτη μέλη της ΕΕ και εκτός αυτής και παρέχει επιχειρησιακή στήριξη, συντονισμό και εμπειρογνωμοσύνη κατά τις έρευνες των κρατών μελών, καθώς και ικανότητα στρατηγικής στήριξης, μεταξύ άλλων για την αντιμετώπιση της χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για σκοπούς ριζοσπαστικοποίησης.

Στις 7 Δεκεμβρίου 2015, κατόπιν αιτήματος των γαλλικών αρχών, συστάθηκε η **Ειδική Ομάδα Fraternité** στους κόλπους της Ευρωπόλ, για μακροπρόθεσμη στήριξη των αντίστοιχων ανακριτικών αρχών. Η γενική αποστολή της Ειδικής Ομάδας Fraternité είναι να στηρίζει τις αντιτρομοκρατικές έρευνες στην Ευρώπη μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις που έλαβαν χώρα στο Παρίσι στις 13 Νοεμβρίου 2015. Πάνω από 60 υπάλληλοι αποσπάστηκαν από την Ευρωπόλ στις δραστηριότητες στήριξης πρώτης αντίδρασης (EMRT). Επί του παρόντος, 21 υπάλληλοι της Ευρωπόλ εργάζονται σε μόνιμη βάση για άμεση στήριξη της Ειδικής Ομάδας «Fraternité», η οποία αποτελεί πρότυπο για τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιείται το ECTC στο μέλλον. Έως σήμερα, δεν έχουν ακόμη εγγραφεί συμπληρωματικές θέσεις στον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2016 για τη δημιουργία του Κέντρου, συμπεριλαμβανομένων των EU IRU και FIU.NET. Τον Δεκέμβριο του 2015 η Ευρωπόλ υπέβαλε πρόταση πόρων για το ECTC στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Αρκετά κράτη μέλη, όπως η Αυστρία (στήριξη προς την Ομάδα Dumas), το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, η Ισπανία και η Γαλλία, έχουν διορίσει πρόσθετο προσωπικό στα γραφεία-συνδέσμους τους με την Ευρωπόλ τα οποία στηρίζουν τις αντιτρομοκρατικές εργασίες (κοινή ομάδα συνδέσμου για ενισχυμένη διασυνοριακή ερευνητική αντίδραση). Η Ειδική Ομάδα Fraternité, που συστάθηκε για να στηρίζει τις έρευνες όσον αφορά τις επιθέσεις στο Παρίσι, στηρίζεται επί του παρόντος από 4 αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες από τη Γαλλία (3) και την Ισπανία (1). Τα κράτη μέλη καλούνται να **αυξήσουν περαιτέρω τις αποσπάσεις αντιτρομοκρατικού προσωπικού** για τη στήριξη του έργου του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ECTC) στην Ευρωπόλ.

Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος από τα κράτη μέλη όσον αφορά τη σύνδεση των αντιτρομοκρατικών αρχών με τη συγκεκριμένη **αντιτρομοκρατική διαμόρφωση του δικτύου SIENA**. Ενώ στις αρχές Δεκεμβρίου του 2015 μόνο 15 κράτη μέλη της ΕΕ είχαν συνδεθεί, 25 κράτη μέλη είναι πλέον συνδεδεμένα με την αντιτρομοκρατική ζώνη του SIENA (οι αντιτρομοκρατικές αρχές των υπολοίπων τριών κρατών αναμένεται να συνδεθούν σύντομα). Έξι τρίτα μέρη ακολούθησα το παράδειγμά τους έως το τέλος Ιανουαρίου του 2016. Το δίκτυο SIENA θα αναβαθμιστεί σε «EU Confidential» εντός του 2016 (η αναβάθμιση είναι προγραμματισμένη για το τρίτο τετράμηνο). Προβλέπεται ότι το **δίκτυο επικοινωνίας της Αστυνομικής Ομάδας Εργασίας για την Τρομοκρατία (PWGT)**, που βρίσκεται στο επίπεδο «EU Secret», θα φιλοξενηθεί στο μέλλον από την Ευρωπόλ και θα ενταχθεί σε αυτήν, παρέχοντας κατά τον τρόπο αυτό μια συμπληρωματική και συνεκτική επικοινωνιακή υποδομή για τις αντιτρομοκρατικές αρχές ανά την ΕΕ.

Με βάση την τεχνική και νομική εκτίμηση της Επιτροπής, η Ευρωπόλ επιδιώκει ήδη την εφαρμογή των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2015 «για να επιτραπεί στην Ευρωπόλ να **διασταυρώνει συστηματικά τις βάσεις δεδομένων της Ευρωπόλ με τις αντίστοιχες του SIS II**», με την εισαγωγή των αναζητήσεων κατά δέσμες στο SIS. Η Ευρωπόλ έχει αναθεωρήσει το πρόγραμμα εργασίας της για το 2016 με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων μεγάλης κλίμακας, όπως το SIS II, το VIS και το Eurodac, και λαμβάνει υπόψη της την ανάγκη να αντιμετωπιστούν τα θέματα που αφορούν τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων. Επί του παρόντος, η Ευρωπόλ διενεργεί μη αυτόματους ελέγχους στο SIS II και η χρήση του συστήματος είναι περιορισμένη (μόνο 741 έρευνες το 2015, που ήταν το πρώτο έτος κατά το οποίο επιτεύχθηκε συνδεσιμότητα της Ευρωπόλ με το SIS II). Σύμφωνα με τις νομικές πράξεις του SIS II, η Ευρωπόλ δεν μπορεί να εισαγάγει καταχωρίσεις στο SIS II και δεν έχει πρόσβαση σε καταχωρίσεις για πρόσωπα των οποίων αγνοείται η τύχη ή σε σχέση με άρνηση εισόδου ή διαμονής στο έδαφος κράτους μέλους. Επιπλέον, η Ευρωπόλ δεν μπορεί να μεταφέρει τα δεδομένα που περιέχονται στο SIS II σε οποιοδήποτε ηλεκτρονικό σύστημα συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων το οποίο χειρίζεται η ίδια ή το οποίο λειτουργεί σε αυτήν ούτε να καταφορτώσει ή να αντιγράψει οποιοδήποτε μέρος του SIS II.

Το σύστημα SIS II θα πρέπει να αναδειχθεί σε σημαντική πηγή πληροφοριών για τη συμπλήρωση των υφιστάμενων εγκληματολογικών πληροφοριών στην Ευρωπόλ. Α.χ., δεδομένα που εισάγονται στο SIS II για συγκεκριμένο πρόσωπο ή όχημα, βάσει του άρθρου 36 της απόφασης του Συμβουλίου για το SIS II («διακριτικοί έλεγχοι»), θα μπορούσαν να παράσχουν στην Ευρωπόλ πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη άλλου κράτους μέλους το οποίο διενεργεί κατά το χρόνο της εισαγωγής έρευνα σχετικά με το συγκεκριμένο στόχο. Η δυνατότητα της Ευρωπόλ να διασταυρώνει τις πληροφορίες που αποκτά μέσω των διαύλων επικοινωνίας της (ιδίως από μη συμμετέχοντα στο SIS κράτη μέλη ή τρίτα μέρη) με πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στο SIS II θα συνέβαλε στη στήριξη της λειτουργίας της Ευρωπόλ ως κέντρου συγκέντρωσης πληροφοριών της ΕΕ. Το 2016 η Ευρωπόλ σκοπεύει να αναπτύξει την ικανότητα να εκτελεί τακτικές κατά δέσμες αναζητήσεις στο SIS II. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό όταν πρόκειται για διασταύρωση πληροφοριών που λαμβάνονται από χώρες εκτός Σένγκεν.

Η Ευρωπόλ δεν έχει συνδεθεί ακόμη με το **Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS)** ούτε με το **Eurodac** (η Ευρωπόλ σχεδιάζει να έχει πρόσβαση σε αυτή τη βάση δεδομένων μέσω του ολλανδικού εθνικού σημείου πρόσβασης). Απαιτείται κάποιος χρόνος για τον εντοπισμό των βέλτιστων ρυθμίσεων. Το 2016 η Ευρωπόλ θα καταρτίσει πρόταση για τις δυνατότητες διασταύρωσης. Τόσο το VIS όσο και το Eurodac θα αποτελέσουν μέρος του προβληματισμού.

Οι συνεισφορές των κρατών μελών στα εργαλεία της Ευρωπόλ καθώς και η χρήση των εργαλείων αυτών σημείωσαν έντονη αύξηση το 2015 σε σύγκριση με το 2014. Ωστόσο, εξακολουθούν να μην εκφράζουν το πραγματικό μέγεθος της απειλής. Λ.χ., το σημείο επαφής Travellers περιλαμβάνει λιγότερο από το ήμισυ του εκτιμώμενου αριθμού των αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών της Ευρώπης. Απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις.

Το **σύστημα πληροφοριών της Ευρωπόλ (EIS)** – ως σύστημα αναφοράς το οποίο είναι άμεσα διαθέσιμο σε όλα τα κράτη μέλη – περιέχει τώρα πληροφορίες σχετικά με πάνω από 3.800 αλλοδαπούς μαχητές και τους συνεργούς τους, περιλαμβανομένων των δεδομένων που συνεισφέρουν τρίτα μέρη (κυρίως η Ιντερπόλ). Υπό το πρίσμα των επιθέσεων του Νοεμβρίου 2015 στο Παρίσι, ο αριθμός των αντικειμένων που συνδέονται με την τρομοκρατία αυξήθηκε εν τω μεταξύ συνολικά σε πάνω από 7.700 (δηλ. τα αντικείμενα υπερδιπλασιάστηκαν, δεδομένου ότι υπήρχαν 3.732 αντικείμενα σχετικά με την τρομοκρατία στα τέλη του πρώτου τριμήνου του 2015). Υπάρχουν πλέον πάνω από 4.300 πρόσωπα που συνδέονται με την τρομοκρατία στο EIS (περιλαμβανομένου του προαναφερθέντος αριθμού αλλοδαπών μαχητών και των συνεργών τους). Οι αναζητήσεις στο EIS από τα κράτη μέλη της ΕΕ αυξήθηκαν κατά 63 % από το 2014 (367.922) έως το 2015 (598.652). Το 2014 μόνο 18 FTF είχαν εισαχθεί στο EIS από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Έως το τέλος Ιανουαρίου του 2016 είχαν εισαχθεί στο EIS από τα κράτη μέλη της ΕΕ 1.473 FTF. Πρόκειται για μεγάλη αύξηση, αλλά ακόμη δεν εκφράζει πλήρως το μέγεθος της απειλής.

Στο **σημείο επαφής Travellers** υπάρχουν σήμερα 18.572 σύνολα δεδομένων για πρόσωπα. Εδώ και ένα έτος περίπου, υπήρχαν μόνο 3.600. Από το συνολικό αυτό αριθμό (που περιλαμβάνει επίσης τους συνεργούς κ.λπ.), έχουν εξακριβωθεί ήδη 4.714 μετακινούμενοι FTF. Από αυτούς τους 4.714 FTF, τα κράτη μέλη της ΕΕ συνεισέφεραν 2.407 εξακριβωμένους FTF έως τα τέλη του 2015 και ανέφεραν άλλους 379 FTF το 2016 (δηλ. 2.786 FTF συνολικά). Αυτό αποτελεί αύξηση κατά 1.023 εξακριβωμένους FTF μετά την τελευταία έκθεση του ΣΑΔ που υποβλήθηκε τον Νοέμβριο του 2015. Το ισχύον καθεστώς βασίζεται σε πάνω από 1.900 χωριστές συνεισφορές που έχουν πραγματοποιήσει έως τώρα τα κράτη μέλη και οι συνεργαζόμενοι εταίροι (πριν από ένα χρόνο είχαν καταγραφεί περίπου 600 συνεισφορές). Από τα αριθμητικά στοιχεία για το 2016 προκύπτει ισχυρή αύξηση σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι άνω του 90 % των συνεισφορών των κρατών μελών της ΕΕ όσον αφορά εξακριβωμένους FTF στο σημείο επαφής Travellers κατά το 2015 προέρχεται από 5 μόνο κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη που δεν έχουν συνεισφέρει ακόμη ή συνεισφέρουν πολύ λιγότερο στο σημείο επαφής Travellers και σε άλλα σημεία επαφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενθαρρύνονται να αυξήσουν τις συνεισφορές τους.

Στο **σημείο επαφής Hydra** (ισλαμική τρομοκρατία) του αρχείου δεδομένων εργασίας προς ανάλυση (AWF) της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο αφορά την τρομοκρατία, υπάρχουν επί του παρόντος πάνω από 620.000 σύνολα δεδομένων, μεταξύ των οποίων 64.000 σύνολα δεδομένων για πρόσωπα (περιλαμβανομένων των υπόπτων, των συνεργών κ.λπ.· αύξηση κατά πάνω από 3.500 σύνολα δεδομένων για πρόσωπα το 2015) και πάνω από 11.000 σύνολα δεδομένων συνδεδεμένα με δίκτυα και σύνολα δεδομένων για οργανώσεις (πάνω από 300 περισσότερα σε σχέση με τις αρχές του 2015). Τα δεδομένα αυτά επικαιροποιούνται συνεχώς σε συνεργασία με τους εταίρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βασίζονται σε περισσότερες από 12.800 συνεισφορές που έχουν πραγματοποιηθεί προς το σημείο επαφής Hydra έως τώρα (αύξηση κατά 12 % σε σχέση με το 2015). Τα κράτη μέλη έχουν σχεδόν διπλασιάσει τις συνεισφορές τους στο σημείο επαφής Hydra από το 2014 έως το 2015 (από 543 σε 1.031), ενώ οι συνεισφορές κρατών μελών προς το σημείο επαφής Hydra σχετικά με πρόσωπα έχουν τριπλασιαστεί σχεδόν μεταξύ 2014 και 2015 (από 1.589 σε 4.398). **Είναι σκόπιμο να διευκολύνουν τα κράτη μέλη τη σύνδεση της Eurojust με το σημείο επαφής Hydra, ώστε να μπορεί το όργανο αυτό να παρέχει έγκαιρη και αποτελεσματική στήριξη στις έρευνες και τις διώξεις που διεξάγονται στα κράτη μέλη.**

– *Prüm*

Μέσω του μηχανισμού ανταλλαγής δεδομένων Prüm (απόφαση 2008/615/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 23ης Ιουνίου 2008), τα κράτη μέλη παρέχουν αμοιβαία πρόσβαση στις εγκληματολογικές τους βάσεις βιομετρικών δεδομένων (DNA, δακτυλικά αποτυπώματα), καθώς και στα δεδομένα τους σχετικά με τις άδειες κυκλοφορίας οχημάτων, προς το σκοπό της επιβολής του νόμου και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Τον Ιανουάριο του 2016 22 κράτη μέλη είναι επιχειρησιακά όσον αφορά τα δεδομένα DNA (21 στα τέλη Νοεμβρίου του 2015)· 21 κράτη μέλη είναι επιχειρησιακά όσον αφορά τα δεδομένα δακτυλικών αποτυπωμάτων (από 20 προηγουμένως)· και 20 είναι επιχειρησιακά όσον αφορά τα δεδομένα σχετικά με τις άδειες κυκλοφορίας οχημάτων (έναντι 18 στα τέλη Νοεμβρίου του 2015). Σημειώθηκε σημαντική αύξηση του αριθμού των συνδέσεων Prüm μεταξύ των 22 επιχειρησιακών κρατών μελών μετά τη σύνοδο του Συμβουλίου ΔΕΥ του Δεκεμβρίου 2015 (επτά νέες συνδέσεις για την ανταλλαγή δεδομένων DNA· 18 νέες συνδέσεις για την ανταλλαγή δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων). Ωστόσο, τέσσερα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο πλαίσιο Prüm δεν είναι καθόλου επιχειρησιακά, ενώ τα περισσότερα κράτη μέλη εξακολουθούν να μην αξιοποιούν στο έπακρο την πλήρη διασυνδεσιμότητα όσον αφορά τους τρεις τύπους δεδομένων. Αυτό οφείλεται κυρίως σε τεχνικά ή οργανωτικά προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν σε εθνικό επίπεδο.

- ***Διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των σχετικών βάσεων δεδομένων όσον αφορά τους ελέγχους ασφάλειας***

Μια πρώτη συζήτηση σχετικά με τη διαλειτουργικότητα των βάσεων δεδομένων της ΕΕ διεξήχθη στο πλαίσιο της COSI στις 2/3 Μαρτίου 2016. Είναι σημαντικό να καθοριστούν η διαλειτουργικότητα και το επίπεδο φιλοδοξίας, λαμβανομένων υπόψη της αυξημένης απειλής και των τεχνολογικών εξελίξεων. Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την έξυπνη διαχείριση των συνόρων που πρέπει να δημοσιευθεί στα τέλη Μαρτίου, η Επιτροπή σκοπεύει να εκδώσει ανακοίνωση σχετικά με μια συγκεκριμένη πτυχή - τον τρόπο με τον οποίο οι αναζητήσεις στα συστήματα ΤΠ που αφορούν τα σύνορα και την επιβολή του νόμου μπορούν να γίνουν αποτελεσματικότερες. Η διαλειτουργικότητα θα είναι επίσης χρήσιμη για την επικαιροποίηση των κανονισμών SIS II και Eurodac.

- ***Διαρθρωμένη και πολυμερής προσέγγιση όσον αφορά την επιχειρησιακή συνεργασία για την αντιμετώπιση τρομοκρατικών απειλών***

Η COSI διεξήγαγε μια πρώτη συζήτηση στις 2/3 Μαρτίου 2016, ώστε να εξετάσει τη δυνατότητα ανάπτυξης μεθοδολογίας για μια διαρθρωμένη και πολυμερή προσέγγιση όσον αφορά την επιχειρησιακή συνεργασία για την αντιμετώπιση τρομοκρατικών απειλών.

- ***Επικαιροποίηση της απόφασης-πλαίσιου για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας***

Στις 2 Δεκεμβρίου 2015 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση οδηγίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, με την οποία επικαιροποιείται η ισχύουσα απόφαση- πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ. Η προτεινόμενη οδηγία εισάγει ένα εκτεταμένο πλαίσιο ποινικοποίησης το οποίο θα καλύπτει την εγκληματική συμπεριφορά που σχετίζεται με το φαινόμενο των αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ψηφίσματος 2178 (2014) του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και το πρόσθετο πρωτόκολλο της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣτΕ) για την πρόληψη της τρομοκρατίας, η οποία υπογράφηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 22 Οκτωβρίου 2015. Η μεταφορά των διατάξεων του πρωτοκόλλου στο ενωσιακό δίκαιο θα προετοιμάσει το έδαφος για την τελική σύναψη του πρόσθετου πρωτοκόλλου του ΣτΕ εξ ονόματος της ΕΕ, κατόπιν εγκρίσεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Κατόπιν εντατικών διαπραγματεύσεων στην Ομάδα «Ουσιαστικό Ποινικό Δίκαιο» από τον Ιανουάριο του 2016, υποβλήθηκε συμβιβαστικό κείμενο στο Συμβούλιο ΔΕΥ, στις 11 Μαρτίου 2016, ως βάση για την επίτευξη γενικής προσέγγισης. Αυτό θα επιτρέψει στο Συμβούλιο να αρχίσει διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας με στόχο την τελική έγκριση του σχεδίου οδηγίας.

Επικαιροποίηση της απόφασης-πλαίσιου του Συμβουλίου για το ECRIS

Στις 19 Ιανουαρίου 2016 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση για την τροποποίηση και την αναβάθμιση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS) το οποίο δημιουργήθηκε το 2012. Η πρόταση επιδιώκει να διευκολύνει την ανταλλαγή ποινικών μητρώων των πολιτών τρίτων χωρών στην ΕΕ. Θα διασφαλίσει την πλήρη αξιοποίηση του ECRIS, το οποίο χρησιμοποιείται ήδη ευρέως για την ανταλλαγή ποινικών μητρώων των πολιτών της ΕΕ. Η γενική προσέγγιση του Συμβουλίου για την προτεινόμενη οδηγία αναμένεται στα τέλη Ιουνίου του 2016.

– Eurojust

Μολονότι παρατηρήθηκε σημαντική **αύξηση** όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών και την επιχειρησιακή συνεργασία στο πλαίσιο της Eurojust το 2015 σε σύγκριση με το 2014, οι **αριθμοί δεν εκφράζουν το μέγεθος της απειλής**.

Ο αριθμός των υποθέσεων τρομοκρατίας που καταγράφηκαν από την Eurojust το 2015 (41 υποθέσεις - από αυτές οι 39 είναι επιχειρησιακές και οι 18 από τις τελευταίες αυτές αφορούν FTF) έχει αυξηθεί σημαντικά σε σύγκριση με το 2014 (14 υποθέσεις, από τις οποίες οι 13 επιχειρησιακές, ενώ οι 3 από τις τελευταίες αυτές αφορούν FTF). Η Eurojust διοργάνωσε το 2015 το πρώτο της κέντρο συντονισμού (για τους FTF) και 15 συνεδριάσεις συντονισμού σχετικά με επιχειρησιακές υποθέσεις τρομοκρατίας (από τις οποίες έξι αφορούν FTF). Ο Οργανισμός συνέχισε να παρέχει στήριξη σε κοινές ομάδες έρευνας (ΚΟΕ) σε υποθέσεις τρομοκρατίας: δύο ΚΟΕ το 2014 με τέσσερα συμμετέχοντα κράτη μέλη και τρεις ΚΟΕ το 2015 με έξι συμμετέχοντα κράτη μέλη.

Σημειώθηκε σημαντική πρόοδος όσον αφορά τις πληροφορίες που υποβάλλονται στην Eurojust σχετικά με ποινικές διώξεις και καταδικαστικές αποφάσεις, με βάση την απόφαση 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Οι πληροφορίες σχετικά με εκκρεμείς ποινικές διώξεις, λ.χ., έχουν υπερτριπλασιαστεί (το 2014 υπήρχαν 30 υποθέσεις με σχετικές πληροφορίες, ενώ το 2015 υπήρχαν 104). Επίσης, ο αριθμός των ολοκληρωμένων δικαστικών διαδικασιών σχετικά με τρομοκρατικά αδικήματα που διαβιβάζονται στην Eurojust αυξήθηκε (από 180 το 2014 σε 217 το 2015). Οι δικαστικές διαδικασίες που ολοκληρώθηκαν το 2015 αφορούσαν 513 πρόσωπα, από τα οποία 85 γυναίκες. **Τα κράτη μέλη καλούνται να αυξήσουν περαιτέρω την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά τρομοκρατικά αδικήματα με την Eurojust και να διαβιβάζουν όλες αυτές τις πληροφορίες σε τακτική βάση και εγκαίρως, καθώς και με συστηματικό τρόπο.**

Σύμφωνα με την απόφαση 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου, οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται με τη Eurojust πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις ποινικές διώξεις και καταδίκες για τρομοκρατικά αδικήματα, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις ειδικές περιστάσεις υπό τις οποίες διεπράχθησαν τα εγκλήματα αυτά, συνδέσμους προς άλλες σχετικές υποθέσεις, αιτήσεις ΑΔΣ και πληροφορίες για την εκτέλεση των εν λόγω αιτήσεων. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιούν σε μεγαλύτερο βαθμό τις ικανότητες της Eurojust για τον εντοπισμό συνδέσμων μεταξύ των υποθέσεων, καθώς και τις συνεχείς προσπάθειες της Eurojust για τη συγκέντρωση και ανάλυση των προκλήσεων και των βέλτιστων πρακτικών που σχετίζονται με ποινικές διώξεις για τρομοκρατικά αδικήματα από κοινού με τα κράτη μέλη, ιδίως μέσω των μηχανισμών παρακολούθησης των καταδικαστικών αποφάσεων στον τομέα της τρομοκρατίας (TCM) της Eurojust και των συνεισφορών της Eurojust στην ετήσια έκθεση για την κατάσταση και τις τάσεις της τρομοκρατίας στην ΕΕ (TE-SAT). Μια νέα έκδοση του TCM αναμένεται για τις αρχές Μαρτίου του 2016. Η συνεισφορά της Eurojust στην TE-SAT 2016 υποβλήθηκε στα τέλη Φεβρουαρίου του 2016. Τόσο ο TCM όσο και η TE-SAT εξακολούθησαν να παρακολουθούν επίσης τις εξελίξεις της εθνικής νομοθεσίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Η Eurojust εξέδωσε την **τρίτη εμπιστευτική της έκθεση «Ξένοι τρομοκράτες μαχητές: Απόψεις της Eurojust σχετικά με το φαινόμενο και την αντίδραση της ποινικής δικαιοσύνης»** τον Νοέμβριο του 2015. Σε αυτή αναλύονται διάφορες εθνικές απόψεις για την ανταπόκριση της ποινικής δικαιοσύνης έναντι των αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών καθώς και τα διδάγματα που αποκομίστηκαν από έρευνες και ποινικές διώξεις για FTF. Οι κύριες διαπιστώσεις της παρούσας έκθεσης εγκρίθηκαν σε συνοπτική μορφή από το Σώμα των Επιτρόπων στις 16 Φεβρουαρίου και δημοσιεύθηκαν ως έγγραφο LIMITED της Eurojust στις 16 Φεβρουαρίου.

Η 10η συνεδρίαση του Συμβουλευτικού Φόρουμ Γενικών Εισαγγελέων και Προϊσταμένων των Εισαγγελιών των κρατών μελών, που έλαβε χώρα στις 11 Δεκεμβρίου 2015, κατέληξε σε συμπεράσματα (έγγρ. 5930/16) σχετικά με τρία κύρια θέματα, περιλαμβανομένης της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Στις 25 Νοεμβρίου 2015 η Eurojust φιλοξένησε συνάντηση για τη δημιουργία ενός δικαστικού δικτύου για τα εγκλήματα στον κυβερνοχώρο, κατά την οποία οι εμπειρογνώμονες συμφώνησαν σχετικά με την ανάγκη δημιουργίας αυτού του ειδικού δικτύου, με τη στήριξη της Eurojust.

Το **EKKT** θα πρέπει να συνεργάζεται στενά με την Eurojust για την πλήρη αξιοποίηση των εργαλείων συντονισμού της Eurojust και της μακράς εμπειρίας του οργάνου αυτού στη διεκπεραίωση υποθέσεων, καθώς και του δικτύου εθνικών ανταποκριτών της Eurojust για θέματα τρομοκρατίας, που είναι διορισμένοι στα κράτη μέλη, τη Νορβηγία, την Ελβετία και τις ΗΠΑ.

3. Έλεγχοι στα εξωτερικά σύνορα

– Στοχευμένη αναθεώρηση του κώδικα συνόρων του Σένγκεν

Σύμφωνα με τις εντολές που δόθηκαν από το Συμβούλιο ΔΕΥ του Νοεμβρίου 2015 και από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου 2015, η αρμόδια Ομάδα του Συμβουλίου και οι Σύμβουλοι ΔΕΥ εξετάζουν κατά προτεραιότητα την πρόταση της Επιτροπής για στοχευμένη **τροποποίηση του κώδικα συνόρων του Σένγκεν (που υποβλήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2015)**.

Το κύριο χαρακτηριστικό της πρότασης αυτής είναι η καθιέρωση **υποχρεωτικών συστηματικών ελέγχων στα εξωτερικά χερσαία, θαλάσσια και εναέρια σύνορα** για τους πολίτες της Ένωσης και για κάθε άλλο πρόσωπο που απολαύει του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας, που θα ελέγχονται συστηματικά με χρήση των σχετικών βάσεων δεδομένων. Οι συστηματικοί έλεγχοι των πολιτών της Ένωσης με τις βάσεις δεδομένων διενεργούνται με τη μέθοδο «ταυτοποίηση/μη ταυτοποίηση» και με χρήση των βάσεων δεδομένων κατά τρόπο ώστε τα δικαιώματα όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να επηρεάζονται σε πολύ περιορισμένο βαθμό που δικαιολογείται από τους στόχους ασφάλειας. Η γενική προσέγγιση για το συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας επιτεύχθηκε κατά το Συμβούλιο ΔΕΥ στις 25 Φεβρουαρίου 2016.

– **Ισχυρή νομική βάση για τη συμβολή του Frontex στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος καθώς και για την πρόσβασή του στις οικείες βάσεις δεδομένων**

Στις 15 Δεκεμβρίου 2015 η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση κανονισμού για την ευρωπαϊκή συνοριοφυλακή και ακτοφυλακή (η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως σημαντική ενίσχυση της εντολής του Οργανισμού Frontex, με την οποία αλλάζει η ονομασία του Οργανισμού). Το σχέδιο, που εξετάζεται προς το παρόν από το Συμβούλιο, περιλαμβάνει διατάξεις που επιτρέπουν στον Οργανισμό να καλύψει τις πτυχές του διασυνοριακού εγκλήματος και της τρομοκρατίας στην ανάλυση κινδύνων που εκπονεί, παρέχοντάς του τη δυνατότητα να επεξεργαστεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των προσώπων που είναι ύποπτα για εμπλοκή σε τρομοκρατικές πράξεις και θέτοντας την προϋπόθεση ότι ο οργανισμός θα συνεργάζεται με άλλους οργανισμούς της Ένωσης και διεθνείς οργανισμούς για την πρόληψη της τρομοκρατίας. Όσον αφορά την πρόσβαση σε εθνικές βάσεις δεδομένων και τις ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων, το σχέδιο κανονισμού προβλέπει την υποχρέωση των κρατών μελών να επιτρέπουν την πρόσβαση των μελών των ομάδων ευρωπαϊκής συνοριοφυλακής και ακτοφυλακής στις εν λόγω βάσεις δεδομένων. Στην αιτιολογική έκθεση, η Επιτροπή ανέφερε ότι θα διερευνήσει τη δυνατότητα να παρασχεθεί στον οργανισμό πρόσβαση στις ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων, όπως το SIS, και θα εξετάσει την υποβολή προτάσεων για την τροποποίηση, εφόσον απαιτείται, των νομικών πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω βάσεις δεδομένων.

– Τροφοδοσία και χρήση του SIS II

Η αποτελεσματική χρήση του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν II (SIS II) περιλαμβάνει **συστηματική ανταλλαγή όλων των σχετικών δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφοι 2 και 3**, καθώς και τη διασφάλιση των προτύπων ποιότητας των δεδομένων. Σημειώθηκε σημαντική αύξηση της χρήσης των καταχωρίσεων και θετικών απαντήσεων στο SIS, σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφοι 2 και 3, κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών και άνω του ημίσεος των κρατών μελών της ΕΕ έκανε χρήση του μηχανισμού άμεσης αναφοράς.

	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2015
Αριθμός των καταχωρίσεων που αφορούν πρόσωπα και αποβλέπουν στη διενέργεια διακριτικού ή ειδικού ελέγχου (άρθρο 36 παράγραφος 2)	44.669 καταχωρίσεις	61.575 καταχωρίσεις
Αριθμός των καταχωρίσεων που αφορούν πρόσωπα και αποβλέπουν στη διενέργεια διακριτικού ή ειδικού ελέγχου για σκοπούς εθνικής ασφάλειας (άρθρο 36 παράγραφος 3)	1.859 καταχωρίσεις	7.945 καταχωρίσεις
Αριθμός των καταχωρίσεων που αφορούν πρόσωπα και αποβλέπουν στη διενέργεια διακριτικού ή ειδικού ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφοι 2 και 3, με απαίτηση για άμεση αναφορά	- Η λειτουργία αυτή τέθηκε σε εφαρμογή τον Φεβρουάριο του 2015.	5.189 καταχωρίσεις (από 21 κράτη μέλη της ΕΕ)

Η συχνότητα χρήσης του SIS II διαφέρει εξαιρετικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο και τα κράτη μέλη εφαρμόζουν διαφορετικά πρότυπα στη χρήση του SIS II για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (βλ. έγγρ. 5722/16 EU RESTRICTED). Επιπλέον, **είναι αδύνατον να γνωρίζουμε πόσες καταχωρίσεις αφορούν FTF/τρομοκράτες**. FTF/τρομοκράτες μπορούν επίσης να περιλαμβάνονται σε άλλες κατηγορίες καταχωρίσεων, λ.χ. καταχωρίσεις με σκοπό τη σύλληψη ή την άρνηση εισόδου. Οι δυσκολίες περιλαμβάνουν: τους κανόνες συμβατότητας μεταξύ καταχωρίσεων, που παρεμποδίζουν τη δημιουργία καταχωρίσεων δυνάμει διαφορετικών άρθρων για το ίδιο πρόσωπο (π.χ. άρθρα 26 SIS II (σε περίπτωση που έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης για FTF) και άρθρο 36 του SIS II)· μη ομοιόμορφη χρήση του SIS II από τα κράτη μέλη όσον αφορά τους FTF· έλλειψη πληροφοριών σχετικά με καταχώριση· δυσκολίες στη διατήρηση προσώπων επί τόπου σε περίπτωση διακριτικού ελέγχου· έλλειψη διαδικασιών σε περίπτωση καταχώρισης για πρόσωπο με άκυρα ταξιδιωτικά έγγραφα· και έλλειψη συστηματικής εισαγωγής όλων των FTF στο SIS II από όλα τα κράτη μέλη.

Οι προτάσεις των κρατών μελών περιλαμβάνουν την καθιέρωση ειδικής καταχώρισης για τους αλλοδαπούς μαχητές/την τρομοκρατία, πλέον ομοιόμορφους κανόνες όσον αφορά τη δημιουργία καταχωρίσεων του άρθρου 36 για FTF, ανάλυση των πληροφοριών του SIS II στην Ευρωπόλ.

Η Επιτροπή θα πρέπει να κληθεί α) να δώσει συνέχεια σε ζητήματα όπως τα κοινά πρότυπα ποιότητας δεδομένων των καταχωρίσεων, με βάση τις συζητήσεις στην επιτροπή SIS/VIS, στην Ομάδα «Θέματα Σένγκεν» (SIS/SIRENE), καθώς και στην Ομάδα «Τρομοκρατία» (TWP) που θα διεξαχθεί στις 8 Μαρτίου 2016 με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων του SIS/SIRENE, και β) να διευκολύνει την πρακτική καθοδήγηση για τα κράτη μέλη.

Οι λύσεις είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν τη θέσπιση ειδικού νέου άρθρου του SIS II για τα εγκλήματα τρομοκρατίας ή συμφωνίας σχετικά με τη χρήση ισχύοντος άρθρου για τα τρομοκρατικά αδικήματα, προκειμένου να γίνει διάκριση μεταξύ καταχωρίσεων για τρομοκρατικά αδικήματα και για άλλα εγκλήματα. Σε συνδυασμό με κοινά κριτήρια και πρότυπα για την εισαγωγή καταχωρίσεων, περιλαμβανομένης ενδεχομένως νέας μορφής, αυτό θα επέτρεπε πλέον ομοιόμορφη χρήση του SIS II για τους FTF και άλλους υπόπτους τρομοκρατίας. Με βάση τα πρότυπα αυτά, η κατάρτιση (ιδίως για τους τελικούς χρήστες) θα είναι σημαντική και θα πρέπει να διοργανώνεται από όλα τα κράτη μέλη, με τη στήριξη της ΕΑΑ. Η Επιτροπή θα πρέπει να κληθεί να αναπτύξει τα εν λόγω πρότυπα και να τα υποβάλλει μαζί με την έκθεση/μελέτη της για την εφαρμογή του SIS II, που προβλέπεται για τα τέλη Απριλίου του 2016. Επιπλέον, λαμβανομένων υπόψη των νέων νομοθετικών προτάσεων για το SIS II που προβλέπονται έως το τέλος του 2016, θα πρέπει να καθιερωθεί **ενιαία κοινή προσέγγιση για τη δημιουργία καταχωρίσεων και το περιεχόμενό τους.**

– **Βιομετρικά δεδομένα SIS II**

Ενώ το σύστημα SIS II περιλαμβάνει 90.000 δακτυλικά αποτυπώματα, **δεν υπάρχει ακόμη δυνατότητα έρευνας.** Η πρόσβαση σε φωτογραφίες και δακτυλικά αποτυπώματα είναι δυνατή μόνο για την επιβεβαίωση ταυτότητας σε περίπτωση αμφιβολιών (άρθρο 22 στοιχείο β) και των δύο συναφών νομικών πράξεων για το SIS II¹). Οι ισχύουσες νομικές πράξεις επιτρέπουν ήδη τη χρήση δακτυλικών αποτυπωμάτων, ως βιομετρικό αναγνωριστικό στοιχείο, για την εξακρίβωση της ταυτότητας προσώπου (λειτουργία αναζήτησης βιομετρικών στοιχείων για δακτυλικά αποτυπώματα), μόλις αυτό καταστεί τεχνικά εφικτό. Η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση σχετικά με την τεχνολογία στις 29 Φεβρουαρίου 2016 και πρέπει να ζητήσει τη γνώμη του ΕΚ (άρθρο 22 στοιχείο γ)²).

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1987/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς, ΕΕ L 381, 28.12.2006, σ. 4, και απόφαση 2007/533/ΔΕΥ σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II), ΕΕ L 205, 7.8.2007, σ. 63.

– *Χρήση των βάσεων δεδομένων της Ιντερπόλ*

Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου ζητήθηκε να υπάρχει έως το Μάρτιο του 2016 ηλεκτρονική σύνδεση με όλες τις σχετικές βάσεις δεδομένων της Ιντερπόλ στο σύνολο των σημείων διέλευσης των εξωτερικών συνόρων και αυτόματος έλεγχος των ταξιδιωτικών εγγράφων. Ωστόσο, **τουλάχιστον δύο κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη εγκαταστήσει σε όλα τα σημεία διέλευσης των εξωτερικών συνόρων τους** (εναέρια, χερσαία, θαλάσσια) **ηλεκτρονική σύνδεση με τα εργαλεία της Ιντερπόλ**. Αρκετά κράτη μέλη εξακολουθούν να επικαιροποιούν τη βάση δεδομένων για τα κλαπέντα ή απολεσθέντα ταξιδιωτικά έγγραφα (SLTD) με μη αυτόματο τρόπο, με αποτέλεσμα να σημειώνονται καθυστερήσεις στην επικαιροποίηση και να απαιτείται εντατική χρήση των ανθρώπινων πόρων σε περίπτωση συστηματικής εκτέλεσης των σχετικών καθηκόντων. Ορισμένα κράτη μέλη εξακολουθούν να μην πραγματοποιούν αυτόματο έλεγχο της βάσης δεδομένων για τα κλαπέντα ή απολεσθέντα ταξιδιωτικά έγγραφα.

Ο αριθμός των αναζητήσεων στη συγκεκριμένη βάση δεδομένων για το σύνολο των κρατών μελών αυξήθηκε από 280.749.717 το 2014 σε 360.359.191 το 2015. Ωστόσο, η ποιότητα των στοιχείων δημιουργεί αυξανόμενη ανησυχία και θα πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω από τα κράτη μέλη με την υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας της Ιντερπόλ (για παράδειγμα με την ακύρωση από το αντίστοιχο κράτος μέλος το οποίο εξέδωσε το διαβατήριο κάθε απολεσθέντος ή κλαπέντος ταξιδιωτικού εγγράφου). Επιπλέον, είναι αναγκαία η **ενίσχυση της ευαισθητοποίησης του κοινού** ώστε να γίνει κοινή συνείδηση ότι ένα διαβατήριο που έχει απολεσθεί ή κλαπεί μπορεί να χρησιμοποιηθεί από εγκληματίες ή τρομοκράτες, όπως και από αλλοδαπούς τρομοκράτες μαχητές, για τη μετακίνησή τους με ψευδή στοιχεία ταυτότητας στο εσωτερικό της ΕΕ. Η Επιτροπή θα πρέπει να κληθεί να στηρίξει τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους για τη διασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων και την προώθηση της ευαισθητοποίησης του κοινού, σε στενή συνεργασία με την Ιντερπόλ.

– *Εφαρμογή των κοινών δεικτών επικινδυνότητας (ΚΔΕ)*

Τα επιχειρησιακά σχέδια των αντίστοιχων κοινών επιχειρήσεων που συντονίζει ο Frontex έχουν τροποποιηθεί και περιέχουν οδηγίες για την ταυτοποίηση των αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών μέσω αντιπαραβολής με τις σχετικές βάσεις δεδομένων, βάσει των κοινών δεικτών επικινδυνότητας. Απαιτείται δε η υποβολή δυναμικών ευρημάτων σε ενδελεχή έλεγχο δεύτερης γραμμής και, εφόσον είναι αναγκαίο, προβλέπεται περαιτέρω παραπομπή στις εθνικές υπηρεσίες πληροφοριών. Τέτοιες περιπτώσεις θα πρέπει επίσης να αναφέρονται στον Frontex, μαζί με πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο συγκριτικής αντιπαραβολής του υπόπτου έναντι των ΚΔΕ, ή την εμφάνιση νέων δεικτών, για τους οποίους μπορεί να κρίνεται σκόπιμη η περαιτέρω διαβίβασή τους.

Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής και του Συμβουλίου, ο Frontex υποστηρίζει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή των ΚΔΕ ως μέρος του συνόλου των ενεργειών που πραγματοποιούνται στα σημεία συνοριακής διέλευσης (ΣΣΔ). Ο Frontex έχει συμπεριλάβει αυτό τον επιχειρησιακό στόχο και την υποβολή σχετικών αναφορών ως ξεχωριστή δραστηριότητα στο πλαίσιο όλων των χερσαίων και εναέριων επιχειρήσεων που διεξάγονται στα σημεία συνοριακού ελέγχου.

Ο σχεδιασμός των επιχειρήσεων ΣΣΔ που συντονίζει ο Frontex στα θαλάσσια σύνορα θα πραγματοποιηθεί αργότερα εντός του 2016. Η υποβολή αναφορών σχετικά με τον εντοπισμό ύποπτων μετακινήσεων αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών πραγματοποιείται σε κεντρικό επίπεδο από μονάδα ανάλυσης κινδύνων και, ως εκ τούτου, διαχωρίζεται από την τακτική υποβολή επιχειρησιακών αναφορών.

Ο Frontex έλαβε τους ΚΔΕ και ανέλαβε επίσης την προώθηση του εγχειριδίου «Ενεργοποίηση των κοινών δεικτών επικινδυνότητας» στους προσκεκλημένους υπαλλήλους και τους αποσπασμένους προσκεκλημένους υπαλλήλους προτού αναπτυχθούν σε κοινές επιχειρήσεις. Το εγχειρίδιο θα επικαιροποιείται με πληροφορίες που παρέχει η Ευρωπόλ κατά τη διάρκεια των κοινών επιχειρήσεων που συντονίζει ο Frontex.

Η έναρξη ισχύος της στοχοθετημένης τροποποίησης του Κώδικα συνόρων του Σένγκεν θα επηρεάσει τη χρήση των ΚΔΕ. Σύμφωνα με την πρόταση, θα ισχύει για όλους τους επιβάτες που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα (υπηκόους τρίτων χωρών και πολίτες της ΕΕ) ο κανόνας της συστηματικής διενέργειας ελέγχου στις αντίστοιχες βάσεις δεδομένων, με την επιφύλαξη ορισμένων παρεκκλίσεων για τα χερσαία και τα θαλάσσια σύνορα και μιας μεταβατικής περιόδου έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού για τα εναέρια σύνορα. Οι ΚΔΕ θα εξακολουθήσουν να ισχύουν για τα σημεία συνοριακής διέλευσης που υπόκεινται σε παρεκκλίσεις/που επωφελούνται από αυτή τη μεταβατική περίοδο.

– *Εφαρμογή των πτυχών ασφάλειας των κέντρων πρώτης υποδοχής/Frontex*

Στις 10 Φεβρουαρίου 2015, η Επιτροπή δημοσίευσε μια συνολική ανακοίνωση² για την υλοποίηση των κέντρων πρώτης υποδοχής στην Ιταλία και την Ελλάδα και διατύπωσε συστάσεις.

Στόχος είναι να λαμβάνονται τα δακτυλικά αποτυπώματα και να ελέγχονται όλοι οι αφικνούμενοι μετανάστες στα κέντρα πρώτης υποδοχής. Καταβάλλονται προσπάθειες προκειμένου να επιλυθούν τα βασικότερα ζητήματα που αφορούν την έλλειψη υποδομών (π.χ. συνδέσεις διαδικτύου υψηλής ταχύτητας που είναι αναγκαίες για τη μεταφόρτωση και τον έλεγχο στο σύνολο των βάσεων δεδομένων, παρεχόμενες υποδομές και υπηρεσίες), καθώς και ανθρώπινων πόρων (π.χ. συντονιστές) από τις κρατικές υπηρεσίες του κράτους υποδοχής στα εν λόγω σημεία. Τα ποσοστά λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων έχουν αυξηθεί, αλλά τα δακτυλικά αποτυπώματα δεν μεταφορτώνονται ούτε ελέγχονται συστηματικά σε όλες τις βάσεις δεδομένων.

Παρούσα κατάσταση σε επίπεδο αντιτρομοκρατικής δράσης στην **Ιταλία** σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της προσέγγισης των κέντρων πρώτης υποδοχής:

- Ο Frontex διαμόρφωσε υποστηρικτικά μέτρα προσαρμοσμένα στις ανάγκες της Ιταλίας στον τομέα της ταυτοποίησης, καταγραφής, ελέγχου των εγγράφων, συνέντευξης και επιστροφής (διάθεση 25 υπαλλήλων του Frontex).

² COM(2016) 85 final σχετικά με την πορεία υλοποίησης των δράσεων προτεραιότητας στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού θεματολογίου για τη μετανάστευση, 10.2.2016

- Τα ποσοστά λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων που δήλωσαν οι ιταλικές αρχές, ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ) και ο Frontex κάλυψαν σχεδόν το 100% των πρόσφατων αποβιβάσεων μεταναστών σε επιχειρησιακά κέντρα πρώτης υποδοχής (συνολικά 87% μέχρι τον Ιανουάριο του 2016)³.
- Τα δακτυλικά αποτυπώματα ελέγχονται στο εθνικό αυτόματο σύστημα αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων (AFIS) και διαβιβάζονται στο ευρωπαϊκό σύστημα δακτυλοσκόπησης (Eurodac).
- Ο Frontex παρέχει στήριξη για τον έλεγχο των εγγράφων κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης και, σε περίπτωση αμφιβολίας, οι υπάλληλοι του Frontex διαβιβάζουν το αντίστοιχο ύποπτο έγγραφο στις ιταλικές αρχές οι οποίες προβαίνουν σε ενδελεχή έλεγχο.
- Η διενέργεια συνεντεύξεων/συγκέντρωσης πληροφοριών πραγματοποιείται με τον προσήκοντα τρόπο και αποτελεί τρέχουσα πρακτική στην Ιταλία, εξυπηρετώντας τους σκοπούς της ανάλυσης κινδύνων και της περαιτέρω επεξεργασίας για διαβίβαση στην Ευρωπόλ.

Η συνεργασία με την Ευρωπόλ πραγματοποιείται από τις ιταλικές αρχές μέσω της εθνικής μονάδας Ευρωπόλ, δεδομένου ότι ο Frontex, ως τρίτος επιχειρησιακός εταίρος δεν αποτελεί μέρος της κοινότητας χρηστών του αντίστοιχου συστήματος πληροφοριών (EIS). Προς το παρόν, δεν έχει αναπτυχθεί στα κέντρα πρώτης υποδοχής απευθείας συνεργασία με την Ιντερπόλ.

Μεταξύ των προκλήσεων που πρέπει να αντιμετωπιστούν περιλαμβάνεται η οριακή ικανότητα των κέντρων πρώτης υποδοχής που περιορίζει το διαθέσιμο χρόνο για πλήρη ταυτοποίηση, καταγραφή και έλεγχο ασφάλειας. **Θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο απόσπασης επιπλέον εμπειρογνομόνων από τα κράτη μέλη ώστε να καταστεί δυνατή η συστηματική διενέργεια διασταυρούμενων ελέγχων.** Βρίσκεται σε εξέλιξη σχεδιασμός για την εγκατάσταση κινητής ομάδας πρώτης υποδοχής, που θα καλύπτει και άλλους λιμένες αποβίβασης.

Παρούσα κατάσταση σε επίπεδο αντιτρομοκρατικής δράσης στην **Ελλάδα** σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της προσέγγισης των κέντρων πρώτης υποδοχής:

- Προς το παρόν, μόνο 2 από τα 5 προβλεπόμενα κέντρα πρώτης υποδοχής είναι πλήρως επιχειρησιακά (στη Λέσβο και Χίο).
- Εξακολουθούν να μην ελέγχονται απευθείας όλα τα δακτυλικά αποτυπώματα στο Eurodac.
- Η εφαρμογή καταγραφής που έχει εγκατασταθεί στους σταθμούς λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων προσαρμόστηκε προκειμένου οι τελικοί χρήστες να μπορούν να χρησιμοποιούν τη δυνατότητα αναζήτησης στο SIS II και στις βάσεις δεδομένων SLTD της Ιντερπόλ επιπλέον της εθνικής βάσης δεδομένων πατώντας ένα μόνο πλήκτρο, βάσει του ονόματος.
- **Εξακολουθούν να μην διενεργούνται έλεγχοι ασφάλειας σε αρκετά κέντρα πρώτης υποδοχής.**

Η συνολική συνεργασία με την Ευρωπόλ πραγματοποιείται από τις ελληνικές αρχές μέσω της εθνικής μονάδας Ευρωπόλ.

³ Παράρτημα 3 της ανακοίνωσης της Επιτροπής COM(2016) 85 final, 10 Φεβρουαρίου 2016.

– **Διαχείριση της μεταναστευτικής κρίσης μέσω των ολοκληρωμένων ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση πολιτικών κρίσεων (IPCR) - Ασφάλεια και κέντρα πρώτης υποδοχής**

Μετά την πλήρη ενεργοποίηση των ολοκληρωμένων ρυθμίσεων της ΕΕ για την αντιμετώπιση πολιτικών κρίσεων (IPCR) στις 9 Νοεμβρίου 2015, η Προεδρία προήδρευσε σε σειρά συνεδριάσεων στρογγυλής τραπέζης IPCR όπου εξετάστηκαν οι βασικές ελλείψεις και οι πιθανές λύσεις έναντι της παρούσας μεταναστευτικής και προσφυγικής κρίσης. Έχουν δε εκπονηθεί προτάσεις υπέρ της λήψης αποφάσεων από το Συμβούλιο.

Οργανώνονται συνεδριάσεις γύρω από κεντρικά ζητήματα, όπως μεταξύ άλλων τα κέντρα πρώτης υποδοχής. Η σύσταση και η εύρυθμη λειτουργία των κέντρων πρώτης υποδοχής, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων ασφάλειας, αποτελεί ζήτημα προτεραιότητας για την Προεδρία. Στις 18 Νοεμβρίου 2015 και τις 3 Μαρτίου 2016 πραγματοποιήθηκαν ειδικές συνεδριάσεις στρογγυλής τραπέζης IPCR, παρουσία ιδίως της Ιταλίας, της Ελλάδας, της Ευρωπόλ και του Frontex. Υπήρξε από κοινού συμφωνία ως προς την ανάγκη να προκριθεί η ασφάλεια στα κέντρα πρώτης υποδοχής, να αντιμετωπιστούν τα κενά στους διαθέσιμους σταθμούς EURODAC προκειμένου να εξασφαλιστούν ορθή καταγραφή και λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων, να διευκολυνθεί η τοποθέτηση εθνικών αξιωματικών συνδέσμων στα κέντρα πρώτης υποδοχής με σκοπό να απασχοληθούν στον Frontex και την Ευρωπόλ, και να διασφαλιστούν οι συστηματικοί έλεγχοι σε διάφορες βάσεις δεδομένων (SIS II, EIS, σύστημα εθνικής αστυνομίας, VIS και SLTD) που θα συμπληρώνονται εφόσον χρειαστεί από άλλα εργαλεία, όπως οι αποφάσεις του Prüm και το FADO⁴. Η Προεδρία πρότεινε την ταχεία εξεύρεση λύσης για την ανταλλαγή δακτυλικών αποτυπωμάτων μεταξύ των κρατών μελών, και την επίτευξη της οριστικοποίησης της συμφωνίας μεταξύ Frontex και Ευρωπόλ για την ανταλλαγή δεδομένων (αυτό έχει επιτευχθεί εν τω μεταξύ).

Καταβάλλονται προσπάθειες για την αντιμετώπιση του προβλήματος των **πλαστών εγγράφων**, κυρίως μέσω της εκπόνησης από την Ελλάδα νέου προσωρινού εγγράφου ταυτότητας με ενισχυμένα χαρακτηριστικά ασφάλειας, καθώς και με την τοποθέτηση υπαλλήλων υψηλής ειδίκευσης σε θέματα εγγράφων στην Ιταλία και την Ελλάδα. Ιδιαίτερης μνείας χρήζει το παράδειγμα της ομάδας στήριξης των συνόρων που ανέπτυξαν οι Κάτω Χώρες, η οποία έλαβε μέρος σε επιχειρήσεις που συντόνισε ο Frontex για διάστημα έξι μηνών. Η εν λόγω ομάδα αποτελείται από μια πλήρως εξοπλισμένη πολυτομεακή ομάδα 45 ατόμων (Λιμενικό Σώμα, Στρατιωτική Αστυνομία, Ακτοφυλακή, εμπειρογνώμονες σε θέματα εγγράφων, κλπ.), ικανή να καλύπτει όλες τις πτυχές της ασφάλειας των συνόρων και η οποία έχει αρχίσει να διενεργεί τους βασικούς ελέγχους ασφάλειας.

⁴ Το FADO (επιγραμμικό μητρώο γνήσιων και πλαστών εγγράφων) είναι ένα διαβαθμισμένο, περιορισμένης χρήσης σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ εμπειρογνομόνων σε θέματα εγγράφων και δη ταξιδιωτικών εγγράφων και εγγράφων ταυτότητας, που θεσπίστηκε κατ' εφαρμογή της κοινής δράσης 98/700/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Μέρος των πληροφοριών που περιέχονται στο FADO σχετικά με τα γνήσια έγγραφα τίθενται στη διάθεση του κοινού μέσω του συστήματος PRADO. Το PRADO περιλαμβάνει τεχνικές περιγραφές, μεταξύ άλλων περιγραφές των σημαντικότερων χαρακτηριστικών ασφάλειας των ταξιδιωτικών εγγράφων και των εγγράφων ταυτότητας. Οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

– **Συνεργασία Frontex-Ευρωπόλ-Eurojust / έλεγχοι ασφάλειας όσον αφορά τους μετανάστες**

Υπήρξαν σημαντικές εξελίξεις σε ό,τι αφορά την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ του Frontex και της Ευρωπόλ. Στις 4 Δεκεμβρίου 2015, υπεγράφη μια νέα **επιχειρησιακή συμφωνία** μεταξύ των δύο οργανισμών με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας για την καταπολέμηση των διασυνοριακών εγκληματικών δραστηριοτήτων μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των υπόπτων, και του από κοινού σχεδιασμού των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων. Στις 17 Δεκεμβρίου 2015, το διοικητικό συμβούλιο του Frontex ενέκρινε μέτρα εφαρμογής για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία καθορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ο Frontex δύναται να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που συλλέγονται από τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια ή στο πλαίσιο των κοινών επιχειρήσεων, ταχέων επεμβάσεων και πιλοτικών σχεδίων του Frontex. Το 2016, ο Frontex δρομολόγησε μια πιλοτική άσκηση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την περαιτέρω διαβίβασή τους στην Ευρωπόλ. Επί του παρόντος, πραγματοποιείται ένα πιλοτικό σχέδιο στο πλαίσιο της κοινής επιχείρησης Triton, με σκοπό την επεξεργασία των διαδικασιών εφαρμογής του συστήματος PeDRA, που θα επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Στη συνέχεια, ο Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων θα πρέπει να δώσει την τελική του έγκριση προτού καταστεί συστηματική η ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ της Ευρωπόλ και του Frontex.

Είναι σημαντικό να μπορούν να ανταλλάσσονται οι πληροφορίες που λαμβάνει ο Frontex όχι μόνο με την Ευρωπόλ, αλλά και μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών των κρατών μελών. Ωστόσο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11γ του ισχύοντος κανονισμού, αυτό δεν είναι εφικτό. Ο Frontex δεν μπορεί να λαμβάνει ούτε να χρησιμοποιεί δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από τρίτες χώρες σχετικά με εγκλήματα και την τρομοκρατία. Προς το παρόν, ο Frontex δεν διαθέτει πρόσβαση στο **SIS II**. Η εν λόγω **πρόσβαση θα μπορούσε να είναι σημαντική για την ανάλυση κινδύνων και τον εντοπισμό ύποπτων μετακινήσεων καθώς και την εισαγωγή στοιχείων**, με ιδιαίτερη αναφορά στις επιχειρησιακές δραστηριότητες στα κέντρα πρώτης υποδοχής και στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων. Ο Frontex θα χρειαστεί επίσης να έχει στο μέλλον πρόσβαση στη βάση δεδομένων για την έξυπνη διαχείριση των συνόρων.

Προς στήριξη της αντίδρασης της ΕΕ στην αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης, τοποθετούνται υπάλληλοι της **Ευρωπόλ** εκ περιτροπής στους χώρους που διατίθενται από τον Frontex στα γραφεία της περιφερειακής ειδικής ομάδας της ΕΕ (EE RTF), που έχουν δημιουργηθεί στη μεν Ιταλία στην Κατάνια στη δε Ελλάδα στον Πειραιά, επιτρέποντας στον Frontex και την Ευρωπόλ να συντονίσουν την παρεχόμενη στήριξη στα κράτη μέλη πρώτης γραμμής και να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις σχετικές πληροφορίες που συλλέγονται στα κέντρα πρώτης υποδοχής.

Οι εθνικές εισαγγελικές αρχές στην Ιταλία και την Ελλάδα έχουν οριστεί ως σημεία επαφής της **Eurojust** για την υποστήριξη των κέντρων πρώτης υποδοχής και τη διοχέτευση πληροφοριών και υποθέσεων στις εθνικές θυρίδες της Eurojust για τη δικαστική παρακολούθηση και το συντονισμό σε επίπεδο ΕΕ.

4. Πυροβόλα όπλα και εκρηκτικά

Στις 8 Απριλίου 2016, θα αρχίσει να ισχύει ο εκτελεστικός κανονισμός σχετικά με τη θέσπιση κοινών ελάχιστων προτύπων για την απενεργοποίηση των πυροβόλων όπλων. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα πρέπει να κληθούν να δώσουν συνέχεια στο φάκελο αυτό και να διασφαλίσουν ότι η σχετική προθεσμία θα τηρηθεί. Με βάση την πρόταση που υπέβαλε η Επιτροπή στις 18 Νοεμβρίου 2015 σχετικά με την επικαιροποίηση της οδηγίας 91/477 της 18ης Ιουνίου 1991 για τα πυροβόλα όπλα, βρίσκονται σε εξέλιξη οι συζητήσεις στο Συμβούλιο προκειμένου να συμφωνηθεί μια κοινή προσέγγιση.

Στις 2 Δεκεμβρίου 2015, η Επιτροπή εξέδωσε **σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και της χρήσης πυροβόλων όπλων και εκρηκτικών**. Το σχέδιο δράσης θα ενισχύσει τη νομοθετική δέσμη μέσω ενός εγχειριδίου για την παρακολούθηση και τον εντοπισμό παράνομων πυροβόλων όπλων, της πιθανής απαγόρευσης των πληρωμών τοις μετρητοίς στο πλαίσιο ιδιωτικών πωλήσεων ή της απόκτησης πυροβόλων όπλων και πυρομαχικών, καθώς και μέσω αξιολόγησης των διαδικασιών σχετικά με σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών για τις κινήσεις πυροβόλων όπλων εντός της ΕΕ. Το σχέδιο δράσης ζητούσε επίσης την πλήρη εφαρμογή του κανονισμού σχετικά με τις πρόδρομες ουσίες εκρηκτικών υλών, και την αναθεώρησή του το 2016, καθώς και καλύτερη χρήση των υφιστάμενων εργαλείων και καινοτόμων μεθόδων ανίχνευσης εκρηκτικών για την αντιμετώπιση απειλών. Η Επιτροπή στηρίζει τις πρωτοβουλίες που λαμβάνονται στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης μέσω του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας.

Βασικό στοιχείο παραμένει η επιχειρησιακή συνεργασία για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου πυροβόλων όπλων μέσω της Ευρωπόλ στο πλαίσιο του **κύκλου πολιτικής της ΕΕ για το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα**, ιδίως κατά την εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου δράσης για τα πυροβόλα όπλα. Κατά τη διάρκεια του 2015, αυξήθηκε από 13 σε 20 ο αριθμός των κρατών μελών που συμμετείχαν στην προτεραιότητα του κύκλου πολιτικής της ΕΕ για τα πυροβόλα όπλα. Είναι σημαντική η αύξηση της χρήσης του **σημείου επαφής για τα πυροβόλα όπλα**. Από την έναρξη λειτουργίας του σημείου επαφής για τα πυροβόλα όπλα τον Ιανουάριο του 2014, έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα πάνω από 3.500 συνεισφορές σχετικά με περίπου 663 έρευνες που αφορούσαν πάνω από 42.000 πυροβόλα όπλα, πάνω από 29.560 πρόσωπα και περίπου 3.340 (ύποπτες) εταιρείες. Το σημείο επαφής για τα πυροβόλα όπλα έλαβε το 2015 2.072 συνεισφορές, ήτοι ποσοστό 59 % του συνόλου των συνεισφορών που ελήφθησαν (3.507), δηλ. αύξηση κατά 51 % σε σχέση με το 2014 (από 1.370 το 2014 σε 2.072 έως τα τέλη του 2015, σε σύνολο 3.442 έως τα τέλη του 2015 - και μέχρι σήμερα 3.507 συνεισφορές).

Ο Frontex έχει αυξήσει τη συμμετοχή του σε έξι επιχειρησιακές δράσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στα Δυτικά Βαλκάνια, και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο κατά του λαθρεμπορίου πυροβόλων όπλων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Στους επικεφαλής ομάδων δράσης της EMPACT (Ευρωπαϊκής Πολυκλαδικής Πλατφόρμας κατά των Εγκληματικών Απειλών) παρασχέθηκαν υπηρεσίες συγκέντρωσης του Eurosur (ευρωπαϊκού συστήματος επιτήρησης των συνόρων) με σκοπό την καταπολέμηση του διασυνοριακού λαθρεμπορίου πυροβόλων όπλων. Η δοκιμαστική φάση για τους νέους δείκτες εγκληματικότητας που σχετίζονται με πυροβόλα όπλα έχει ξεκινήσει με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων στο πλαίσιο του περιφερειακού δικτύου ανάλυσης κινδύνων για τα Δυτικά Βαλκάνια (WB-RAN), που διαχειρίζεται ο Frontex. Στόχος του είναι η συλλογή δεδομένων σχετικά με τον εντοπισμό παράνομων πυροβόλων όπλων στα σύνορα. Μετά το πιλοτικό στάδιο, θα πραγματοποιηθεί κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2016 αξιολόγηση για μια πιθανή οριστικοποίηση του νέου μοντέλου ανταλλαγής δεδομένων, που θα συμβάλει στη βελτίωση της προσαρμογής της επιχειρησιακής ανταπόκρισης στις αντίστοιχες ανάγκες. Ο Frontex συμμετείχε στις Ημέρες Κοινής Δράσης που οργανώθηκαν το 2015 στο πλαίσιο της επιχείρησης Blue Amber, με σκοπό την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου πυροβόλων όπλων, και θα συνεχίσει να τις στηρίζει και το 2016 μέσω κοινών επιχειρήσεων πολλαπλών σκοπών, ιδίως στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων.

Η COSI συμφώνησε να εκπονήσει επισκόπηση όλων των μέτρων σχετικά με τα παράνομα πυροβόλα όπλα.

5. Υπηρεσίες ασφαλείας

Στο πλαίσιο της υπό ολλανδικής Προεδρία περαιτέρω ενίσχυσης της συνεργασίας των υπηρεσιών ασφαλείας εκτός της ΕΕ, η Αντιτρομοκρατική Ομάδα (CTG) ασχολείται με την ενίσχυση των πολυμερών ανταλλαγών σε πραγματικό χρόνο και σκοπεύει να δρομολογήσει μια νέα πλατφόρμα για τη διευκόλυνσή τους μέχρι τα μέσα του 2016. Ο Πρόεδρος της CTG ενημέρωσε την άτυπη σύνοδο του Συμβουλίου ΔΕΥ της 25ης Ιανουαρίου 2016 σχετικά με τα προβλεπόμενα μέτρα.

Πέραν της σημαντικής συνεργασίας που έχει ήδη αναληφθεί από τα κράτη μέλη, πραγματοποιήθηκε την 1η Φεβρουαρίου 2016 στο Παρίσι συνάντηση μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατικών υπηρεσιών⁵, με πρωτοβουλία του συντονιστή της γαλλικής εθνικής υπηρεσίας πληροφοριών, υπό την αιγίδα του Υπουργού Εσωτερικών, Bernard Cazeneuve, με συμμετοχή του ΣΑΔ της ΕΕ.

⁵ Αυστρία, Βέλγιο, Δανία, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, Γαλλία, Ιταλία, Ιρλανδία, Κάτω Χώρες, Νορβηγία, Πολωνία, Ισπανία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο.

6. Καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Στις 2 Φεβρουαρίου 2016, η Επιτροπή εξέδωσε **σχέδιο δράσης** για την ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, το οποίο περιείχε συνολικά είκοσι μέτρα που πρέπει να ληφθούν, καθώς και προτάσεις για νομοθετικές πράξεις και μη νομοθετικές ενέργειες. Στις 12 Φεβρουαρίου 2016, το **Συμβούλιο ECOFIN** **ενέκρινε συμπεράσματα** με τα οποία χαιρετίζει το σχέδιο δράσης, και ειδικότερα τις τροποποιήσεις στην οδηγία σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την ταχεία εφαρμογή των μέτρων δέσμευσης των Ηνωμένων Εθνών. Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να επισπεύσουν τη μεταφορά στην εθνική τους έννομη τάξη της οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Το Συμβούλιο ζήτησε να δημιουργηθεί μια πλατφόρμα της ΕΕ για τα πρόσωπα και τις οντότητες έναντι των οποίων μεμονωμένα κράτη μέλη έχουν επιβάλει δέσμευση περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με την τρομοκρατία δυνάμει της εθνικής τους νομοθεσίας.

Η **τέταρτη οδηγία κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες**, που εκδόθηκε στις 20 Μαΐου 2015, πρέπει να αρχίσει να παράγει νομικά αποτελέσματα σε εθνικό επίπεδο έως τα τέλη του 2016 το αργότερο. Η Επιτροπή θα υποβάλει νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση της τέταρτης οδηγίας κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σχετικά με: εναρμονισμένα ενισχυμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ή/και δυνητικά αντισταθμιστικά μέτρα σε ό,τι αφορά τις τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, εικονικές πλατφόρμες ανταλλαγής νομισμάτων, προπληρωμένα μέσα πληρωμών, πρόσβαση των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ) και άλλων αρμόδιων αρχών σε κεντρικό σύστημα μητρώων τραπεζικών λογαριασμών και λογαριασμών πληρωμών ή σε ηλεκτρονικά συστήματα ανάκτησης, καθώς και βελτίωση της πρόσβασης των ΜΧΠ σε πληροφορίες και ανταλλαγή πληροφοριών. Η Επιτροπή ανακοίνωσε επίσης ότι θα υποβάλει σύντομα ένα σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση των παράνομων χρηματοοικονομικών ροών που άπτονται της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών.

Στις 17 Δεκεμβρίου 2016, εγκρίθηκε η **απόφαση 2253 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών** για την ενίσχυση της δράσης κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ιδίως κατά του DAESH. Με την εν λόγω απόφαση ενθαρρύνεται η ενισχυμένη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα. Τα κράτη μέλη και η Ευρώπη θα πρέπει να ενισχύσουν περαιτέρω τη συνεργασία τους με τον ιδιωτικό τομέα για την αποτελεσματική καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε επιχειρησιακό επίπεδο.

– ***Πρόγραμμα ΕΕ-ΗΠΑ για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (TFTP)***

Μέχρι σήμερα, έχουν υποβληθεί από την έναρξη ισχύος του TFTP το 2010 πάνω από 16.700 καθοδηγητικές ενδείξεις εμπιστευτικού χαρακτήρα. Από τον Ιανουάριο του 2015 έως τα τέλη Ιανουαρίου του 2016, οι αμερικανικές αρχές υπέβαλαν 50 συνεισφορές, ενώ τα κράτη μέλη και η Ευρώπη απέστειλαν 160 αιτήματα, δημιουργώντας συνολικά πάνω από 9.400 καθοδηγητικές ενδείξεις εμπιστευτικού χαρακτήρα που θα μπορούσαν να ενδιαφέρουν 28 κράτη μέλη. Αυτό περιλαμβάνει περίπου 100 ανταλλαγές στο πλαίσιο του TFTP σχετικά με μετακινούμενους μαχητές (Συρία/Ιράκ/ΙΚ), πράγμα που συνεπάγεται 2.900 ειδικές καθοδηγητικές ενδείξεις σχετικά με το φαινόμενο αυτό (με δυνητικό ενδιαφέρον για 27 κράτη μέλη). Το πρόγραμμα αυτό στήριξε επίσης την έρευνα των τρομοκρατικών επιθέσεων του Νοεμβρίου 2015, δημιουργώντας περίπου 800 πληροφορίες. Από μια γενική προοπτική, το TFTP έχει αποδειχθεί πολύτιμο εργαλείο σε αντιτρομοκρατικές έρευνες: ενισχύει την ικανότητα καταγραφής τρομοκρατικών δικτύων, συμπληρώνοντας ενίοτε ελλείποντες κρίκους της αλυσίδας ερευνών.

Το άρθρο 4 της Συμφωνίας ΕΕ-ΗΠΑ για το TFTP αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας (χρηματοπιστωτικές συναλλαγές εκφρασμένες σε ευρώ όλων των κρατών μελών της ΕΕ, καθώς και της Ισλανδίας, της Νορβηγίας, της Ελβετίας, του Λιχτενστάιν, του Μονακό και του Αγίου Μαρίνου) τα δεδομένα χρηματοπιστωτικών συναλλαγών που συνδέονται με τον ενιαίο χώρο πληρωμών σε ευρώ (SEPA). Η εκτίμηση επιπτώσεων για το 2013 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το σύστημα παρακολούθησης στο πλαίσιο του SEPA δεν ήταν αναλογικό και έχει περιορισμένη προστιθέμενη αξία.

Από το Φεβρουάριο του 2014, όλες οι χώρες της ζώνης του ευρώ έπρεπε να αντικαταστήσουν όλες τις εντολές μεταφοράς πιστώσεων και άμεσων χρεώσεων σε ευρώ με τις αντίστοιχες συναλλαγές SEPA εντός της ζώνης του ευρώ. Οι μεταβατικές εξαιρέσεις στα κράτη μέλη της ΕΕ έληξαν το Φεβρουάριο του 2016. Έως τα τέλη του Οκτωβρίου 2016, όλες οι εκτός ΕΕ χώρες SEPA θα πρέπει να συμμορφωθούν με το πλαίσιο SEPA. Στη βάση αυτή, το TFTP δεν παρέχει ένα εργαλείο για τον εντοπισμό τρομοκρατικών (χρηματοδοτικών) δραστηριοτήτων εντός και στο σύνολο των χωρών SEPA για τις συναλλαγές που αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 της Συμφωνίας ΕΕ-ΗΠΑ για το TFTP.

Αυτό συνεπάγεται συγκεκριμένα την έλλειψη πληροφοριών για τον καθορισμό σχετικών πληροφοριών για τους αλλοδαπούς τρομοκράτες μαχητές και τους συνεργούς τους στις χώρες SEPA, με αποτέλεσμα να μειώνονται οι δυνατότητες εντοπισμού και αποτροπής των τρομοκρατικών δικτύων (υποστήριξης), συμπεριλαμβανομένων των σχετικών χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων. Η ένταξη της μονάδας χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ) στην Ευρωπόλ το 2016 δεν θα καλύψει το κενό πληροφόρησης, δεδομένου ότι η προσέγγιση του TFTP δεν αποτελεί μέρος των μεθόδων εργασίας του δικτύου ΜΧΠ. Το ενωσιακό σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, που δημοσιεύθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 2016, αναφέρει ότι η Επιτροπή θα εξετάσει την ανάγκη για ένα σύστημα που θα συμπληρώνει τη Συμφωνία ΕΕ-ΗΠΑ για το TFTP κατά το πρώτο τρίμηνο του 2016.

– *FIU.net*

Το FIU.net εντάχθηκε στην Ευρωπόλ (ECTC) την 1η Ιανουαρίου 2016. Επί του παρόντος, η Ευρωπόλ φιλοξενεί την πλατφόρμα, αλλά δεν υπάρχει διασύνδεση μεταξύ των βάσεων δεδομένων του FIU.net και της Ευρωπόλ. Το FIU.net παρέχει στις εθνικές ΜΧΠ τη δυνατότητα να επικοινωνούν και να προβαίνουν σε διασταυρώσεις δεδομένων «από FIU σε FIU» σε πραγματικό χρόνο. Το 2016, η προσοχή θα εστιαστεί στην ολοκλήρωση της ενσωμάτωσης του FIU.net στην Ευρωπόλ από απόψεως διακυβέρνησης και τεχνολογίας. Υπό το πρίσμα αυτό, είναι σημαντικό να διαφυλαχθούν τα χαρακτηριστικά και η τεχνολογία της βάσης δεδομένων Match3.

7. Οδηγία για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών (ΑΔΠ)

Στις 7 Δεκεμβρίου 2015, η λουξεμβουργιανή Προεδρία κατέληξε σε άτυπη συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με κοινούς κανόνες για την ενίσχυση της ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών σε ολόκληρη την ΕΕ. Η νέα οδηγία θα καθορίζει τις υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών και των παρόχων ψηφιακών υπηρεσιών για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο. Οι δύο εν λόγω κατηγορίες φορέων θα οφείλουν να λαμβάνουν μέτρα για τη διαχείριση των κινδύνων στον κυβερνοχώρο και να αναφέρουν σημαντικά περιστατικά που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια, αλλά θα υπόκεινται σε διαφορετικά καθεστώτα. Κατά τους προσεχείς μήνες, η ολλανδική Προεδρία προτίθεται να διοργανώσει συνεδριάσεις σε σχέση με τη δημιουργία του δικτύου CSIRT (πρόκειται για επιχειρησιακό δίκτυο συνεργασίας).

8. Ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία

Οι διάυλοι επικοινωνίας στο Διαδίκτυο και τα διάφορα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών που βασίζονται στην κρυπτογράφηση, αποτελούν μέθοδο δράσης που χρησιμοποιείται ευρέως για τρομοκρατικούς σκοπούς. Η λουξεμβουργιανή Προεδρία εγκαινίασε μια ευρεία πολιτική συζήτηση στο Συμβούλιο σχετικά με τα θέματα που αφορούν την ανάκτηση και τη χρήση ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές διαδικασίες, όπως η αποτελεσματικότητα του ισχύοντος πλαισίου αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, οι συνέπειες της ακύρωσης της οδηγίας 2006/24/EK (οδηγίας για τη διατήρηση των δεδομένων) από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το υπολογιστικό νέφος και η δικαιοδοσία, η συνεργασία με τους παρόχους υπηρεσιών και με τις αρχές των ΗΠΑ, ειδικότερα, καθώς και η ανάγκη σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε αυτόν τον τομέα. Βάσει επιχειρησιακών και πρακτικών εμπειριών, η Eurojust και η Ευρωπόλ (έγγρ. 14812/15) παρουσίασαν σε κοινό τους έγγραφο τις *Κοινές προκλήσεις για την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο* και τις πιθανές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων από την άποψη της επιβολής του νόμου και της δίωξης.

Η ολλανδική Προεδρία προωθεί τις συζητήσεις σχετικά με τα θέματα αυτά εστιάζοντας ιδιαίτερα στο πώς θα εξασφαλιστούν αποτελεσματικές διαδικασίες αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, δυνατότητες καθορισμού κοινής προσέγγισης σε ό,τι αφορά για παράδειγμα τους ισχύοντες κανόνες δικαιοδοσίας όταν η θέση των δεδομένων ή η προέλευση μιας επίθεσης στον κυβερνοχώρο δεν είναι γνωστή και στον τρόπο θέσπισης κοινού πλαισίου συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα, ιδίως με αλλοδαπούς παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου. Κατόπιν σχετικών συζητήσεων στην άτυπη σύνοδο των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (25-26 Ιανουαρίου 2016, Άμστερνταμ), θα επιδιωχθεί η συγκέντρωση περαιτέρω εμπειρογνωμοσύνης επί των θεμάτων αυτών κατά τη διάσκεψη της Προεδρίας στις 7 και 8 Μαρτίου 2016 σχετικά με τη δικαιοδοσία στον κυβερνοχώρο. Ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα της εν λόγω διάσκεψης θα περιληφθεί στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου ΔΕΥ του Ιουνίου 2016.

II. ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ

1. Πρόληψη - γενικά

Η ολλανδική Προεδρία οργάνωσε διάσκεψη με τίτλο «Σκέψου παγκόσμια, δράσε τοπικά: Μια συνολική προσέγγιση για την αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης και του βίαιου εξτρεμισμού» στις 1-2 Φεβρουαρίου 2016 στο Άμστερνταμ προκειμένου να συζητηθεί η σημασία των τοπικών φορέων στην προσπάθεια καταπολέμησης της τρομοκρατίας σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και των εξατομικευμένων προσεγγίσεων για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης, μεταξύ άλλων με ιδιαίτερη έμφαση στις πτυχές της ισότητας των φύλων και τη μέριμνα για τους επαναπατριζόμενους. Η ενίσχυση των τοπικών δυνατοτήτων για την αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης μέσω πολυδύναμων δομών θα αποτελέσουν επίσης αντικείμενο της νέας ομάδας LOCAL του δικτύου για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση (RAN). Η εν λόγω ομάδα χρησιμεύει ως βάση για τη συνεργασία με άλλες σχετικές πρωτοβουλίες.

– *Κέντρο αριστείας του δικτύου για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση (RAN)*

Η Επιτροπή διέθεσε μέχρι 25 εκατομμύρια ευρώ κατά την περίοδο 2014-2017 για το κέντρο αριστείας του δικτύου ευαισθητοποίησης σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση (RAN) που ιδρύθηκε την 1η Οκτωβρίου 2015. Το νέο κέντρο έχει ήδη ξεκινήσει τις δραστηριότητές του, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται επίσκεψη μελέτης σε σωφρονιστικά ιδρύματα στο Παρίσι και στην κοινότητα Vught (NL) και σχετικά με τη γερμανική προσέγγιση για την καταπολέμηση του ακροδεξιού βίαιου εξτρεμισμού. Κατά τις συνεδριάσεις εξετάστηκε ο τρόπος εντοπισμού και αντιμετώπισης μεμονωμένων δραστών ή ο τρόπος συμμετοχής των επαγγελματιών του κλάδου της ψυχικής υγείας σε στρατηγικές εξόδου. Οι ομάδες «Εκπαίδευση», «Σωφρονιστικό ίδρυμα και υπό όρους απόλυση», «Αστυνόμηση και επιβολή του νόμου», «Νέοι, οικογένειες και κοινότητες», «Επικοινωνία και αφηγήματα», «Τοπικές αρχές», «Μνήμη των θυμάτων της τρομοκρατίας» καθώς και «Υγεία και κοινωνική μέριμνα» πραγματοποίησαν επίσης συνεδριάσεις. Έχουν προγραμματιστεί για τις επόμενες εβδομάδες περαιτέρω συνεδριάσεις και ομάδες.

Το κέντρο αριστείας του RAN ενθαρρύνει τη συμμετοχή μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας και επαγγελματιών του κλάδου στις δραστηριότητές του. Έχουν προσκληθεί να συμμετάσχουν ιδίως επαγγελματίες του κλάδου από την Ανατολική και Νότια Ευρώπη ώστε να αυξηθεί ο χώρος συνεργασίας της πρόσφατα συγκροτηθείσας ομάδας RAN Local, καθώς και της ομάδας «Υγεία και κοινωνική μέριμνα». Οι εθνικές αρχές μπορούν να ζητούν από το RAN προσαρμοσμένη στις ανάγκες τους στήριξη (κατάρτιση, εργαστήρια και συμβουλές) στα αντίστοιχα κράτη μέλη, με χρηματοδότηση εξ ολοκλήρου από την Επιτροπή - έχει ήδη πραγματοποιηθεί ένα εργαστήριο του κέντρου αριστείας RAN στη Βιέννη σχετικά με την τηλεφωνική γραμμή άμεσης βοήθειας και ένα εργαστήριο RAN στην Αθήνα για την κατάρτιση εκπαιδευτών. Η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο της συμμετοχής του RAN σε δραστηριότητες με βασικές τρίτες χώρες, εστιάζοντας στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής (MENA), τα Δυτικά Βαλκάνια και την Τουρκία.

2. Διαδίκτυο

– Μονάδα της ΕΕ για την αναφορά διαδικτυακού περιεχομένου (IRU)

Η ΕΕ παρέμεινε επικεντρωμένη στην καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης μέσω του Διαδικτύου. Η μονάδα EU IRU στο πλαίσιο της Ευρωπόλ, που αποτελεί πλέον μέρος του ECTC, εντόπισε 3.351 αναρτήσεις δυνητικά βίαιου/εξτρεμιστικού περιεχομένου, με αποτέλεσμα να ενεργοποιηθεί η δημιουργία 2.037 αναφορών και να αποσυρθούν 1.793 αναρτήσεις. Το ποσοστό επιτυχίας της αναφοράς διαδικτυακού περιεχομένου ανέρχεται σε 88 %. Συνεχίζεται η ενεργός συνεργασία με τους παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου. Από την ίδρυση της μονάδας την 1η Ιουλίου 2015, υποβλήθηκαν 144 συνεισφορές από 26 κράτη μέλη. **Για να στεφθεί με επιτυχία το έργο της EU IRU, πρέπει να εξασφαλιστεί η στενή συνεργασία των κρατών μελών με την IRU, ώστε να είναι αυτή σε θέση να αυξήσει τον όγκο των σχετικών αναφορών.** Τα τέσσερα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη ορίσει εθνικά σημεία επαφής IRU θα πρέπει να το πράξουν το συντομότερο δυνατό. Η επίτευξη αποτελεσμάτων από το δυναμικό της EU IRU εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους διαθέσιμους πόρους. Στόχος της μονάδας είναι να επιτευχθεί ο βαθμός στελέχωσης που έχει εγκριθεί και προβλέπεται στο σχέδιο στρατηγικής της. Το 2016, η IRU θα αναπτύξει μια κεντρική έννοια για την παρακολούθηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης καθώς και τις ικανότητες της EU IRU για «αποκρυπτογράφηση» των λειτουργιών των δικτύων τζιχαντιστών σε όλα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, θα αναπτύξει περαιτέρω τη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των «Ημερών κοινής δράσης», θα συμβάλει ενεργά στο φόρουμ της ΕΕ για το Διαδίκτυο, θα διαμορφώσει μια ειδική Πλατφόρμα Εμπειρογνομώνων της Ευρωπόλ (EPE) με σκοπό την οργάνωση και τη διευκόλυνση των επαφών με την πανεπιστημιακή κοινότητα και τα ερευνητικά κέντρα.

– Φόρουμ της ΕΕ για το Διαδίκτυο

Στις 3 Δεκεμβρίου 2015, η Επιτροπή διοργάνωσε την πρώτη συνάντηση υπουργικού επιπέδου του Φόρουμ της ΕΕ για το Διαδίκτυο μεταξύ υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ και ανώτερων εκπροσώπων από τις κορυφαίες εταιρείες μέσων κοινωνικής δικτύωσης παγκοσμίως. Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι το DAESH και άλλες εξτρεμιστικές ομάδες εκμεταλλεύονται το Διαδίκτυο για να ασκούν προπαγάνδα, να στρατολογούν νέα μέλη και να ενθαρρύνουν τις πράξεις βίας. Συμφώνησαν επίσης ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν αποτελεσματικοί μηχανισμοί μεταξύ των κυβερνήσεων και του κλάδου, ώστε να αφαιρείται αμέσως το τρομοκρατικό περιεχόμενο και να προωθούνται αποτελεσματικά αντιαφηγήματα. Την ίδια ημέρα οι υπουργοί επιβεβαίωσαν ότι θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για να καθιερωθεί σε ενωσιακό επίπεδο διαδικασία διαλόγου με τον κλάδο σχετικά με τη ρητορική μίσους στο Διαδίκτυο. Αυτός ο διάλογος της ΕΕ θα πραγματοποιείται, εφόσον χρειάζεται, υπό την αιγίδα του Φόρουμ ΤΠ της ΕΕ, σε πλήρη συνέργεια με το έργο που επιτελείται για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Το Φόρουμ συνεδρίασε ξανά στις Βρυξέλλες στις 22 Ιανουαρίου 2016 για να συζητήσει τη διαμόρφωση οδικού χάρτη για την ανάληψη συγκεκριμένης δράσης το 2016. Ο οδικός χάρτης και οι προτεραιότητές του διαμορφώνονται με βάση τις τοποθετήσεις όλων των ενδιαφερόμενων μερών, και περιλαμβάνουν τους στόχους που συζητήθηκαν κατά την εναρκτήρια εκδήλωση, μέτρα για την αντιμετώπιση της ρητορικής του μίσους στο Διαδίκτυο και τρόπους για την αποτελεσματικότερη αφαίρεση του επιβλαβούς περιεχομένου.

– ***Συμβουλευτική ομάδα στρατηγικής επικοινωνίας για τη Συρία (SSCAT)***

Η SSCAT διοργάνωσε το πρώτο σεμινάριο κατάρτισης για εμπειρογνώμονες από 20 κράτη μέλη και αντιπροσώπους της Επιτροπής και της ΕΥΕΔ τον Δεκέμβριο του 2015. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου, οι εταιρείες Facebook, Twitter και YouTube παρείχαν στο δίκτυο πρακτικές συμβουλές για την ενημέρωση των συμμετεχόντων σχετικά με το δυναμικό της εκάστοτε πλατφόρμας όσον αφορά τη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου των διαδικτυακών εκστρατειών. Επιπλέον, ο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός Al Jazeera παρουσίασε το διαδικτυακό ντοκιμαντέρ του με τίτλο «Life on Hold» («Ζωή σε αναμονή»). Στόχος ήταν η μεταλαμπάδευση εμπειρογνομosύνης από τον ιδιωτικό τομέα στο δίκτυο της SSCAT, ιδίως όσον αφορά τη σύγχρονη τεχνολογία, τις ψηφιακές τεχνικές αφήγησης και τη διαδικασία σύνταξης περιεχομένου.

Στο πλαίσιο του τρέχοντος σχεδίου, θα συνεχιστεί η συνεργασία της SSCAT με τη μονάδα έρευνας, πληροφοριών και επικοινωνιών (RICU) του βρετανικού υπουργείου Εσωτερικών μέχρι τον Ιούνιο του 2016. Για την περίοδο αυτή, αναβαθμίστηκε η συμβουλευτική ομάδα, ώστε να περιλαμβάνει ανώτερο διευθυντή δημιουργικού, ο οποίος είναι σε θέση να ανταποκρίνεται καλύτερα στα αιτήματα των κρατών μελών-πελατών που αφορούν ειδικά το δημιουργικό τομέα. Μέχρι σήμερα, έχουν χρησιμοποιήσει τις συμβουλευτικές υπηρεσίες της SSCAT 13 κράτη μέλη. Η επόμενη συνεδρίαση του δικτύου της SSCAT θα πραγματοποιηθεί στις 16 Μαρτίου 2016 στις Βρυξέλλες, θα διοργανωθεί δε και διάσκεψη τον Ιούνιο του 2016. Οι συζητήσεις για τη συνέχιση του σχεδίου μετά τα μέσα του 2016, βρίσκονται στο στάδιο της ολοκλήρωσής τους, σε συνεργασία με την Επιτροπή.

3. Απάντηση της ποινικής δικαιοσύνης στη ριζοσπαστικοποίηση

Μετά τη διάσκεψη υψηλού επιπέδου σχετικά με την απάντηση της ποινικής δικαιοσύνης στη ριζοσπαστικοποίηση που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 2015, το Συμβούλιο ενέκρινε τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2015 για την ενίσχυση της αντιμετώπισης, από την ποινική δικαιοσύνη, της ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί στην τρομοκρατία και το βίαιο εξτρεμισμό. Η Επιτροπή έλαβε τα ακόλουθα αρχικά μέτρα για την εφαρμογή των εν λόγω συμπερασμάτων.

Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό δίκτυο κατάρτισης δικαστικών (ΕΔΚΔ) αναπροσάρμοσε τον προϋπολογισμό του για το 2015 και το 2016 και διοργάνωσε μεταξύ Οκτωβρίου 2015 και Μαρτίου 2016 τέσσερα σεμινάρια κατάρτισης διάρκειας 1,5 ημέρας σχετικά με τις δικαστικές πτυχές της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και της πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης. Το πρόγραμμα πραγματοποιείται σε συνεργασία με τις δικαστικές ακαδημίες της Γαλλίας, της Ισπανίας, της Γερμανίας και του Βελγίου, και δικαίωμα συμμετοχής έχουν δικαστές και εισαγγελείς από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ. Αναμένεται η συμμετοχή 240 δικαστών/εισαγγελέων/εκπαιδευτών. 54 ειδικευμένοι και μη δικαστές και εισαγγελείς συμμετέχουν σε ανταλλαγές που διαρκούν κατά μέσο όρο 3 ημέρες και λαμβάνουν χώρα σε επτά κράτη μέλη της ΕΕ (ΙΤ, ΓΑ, ΗΒ, ΒΕ, ΣΔ, ΙΣ, ΓΕ). Προκειμένου να ολοκληρωθούν και να συνοψιστούν οι δραστηριότητες κατάρτισης δικαστικών που ζήτησε η Επιτροπή, θα πραγματοποιηθεί στις 20 Μαΐου 2016 τελική διάσκεψη στις Βρυξέλλες, με τη συμμετοχή της Επιτρόπου κ. Γιουγονα, κατά τη διάρκεια της οποίας θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην κατάρτιση του σωφρονιστικού προσωπικού όσον αφορά την αποριζοσπαστικοποίηση.

Επιπλέον, έχει προβλεφθεί χρηματοδότηση του σχεδίου για το 2015 και 2016 στο πλαίσιο του προγράμματος «Δικαιοσύνη»: Έχουν διατεθεί 1,5 εκατομμύρια ευρώ για πρόσκληση υποβολής προτάσεων του 2015 σχετικά με την κατάρτιση δικαστικών (JUST/2015/JTRA/AG/EJTR) στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων «δικαστικές πτυχές της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος» και «πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης κατά την κράτηση». Η αξιολόγηση βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη.

Έχει διατεθεί 1 εκατομμύριο ευρώ για πρόσκληση υποβολής προτάσεων του 2015 σχετικά με την δικαστική συνεργασία (JUST/2015/JCOO/AG) στο πλαίσιο της προτεραιότητας «καταπολέμηση της τρομοκρατίας μέσω της πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης». Η πρόσκληση για υποβολή προτάσεων δημοσιεύτηκε τον Νοέμβριο του 2015 και η προθεσμία έληξε τον Ιανουάριο του 2016. Στις προτεραιότητές της περιλαμβάνονταν: 1) η πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης στις φυλακές, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων αποκατάστασης· 2) η πρόωθηση εναλλακτικών μέτρων αντί της κράτησης και η διερεύνηση του ρόλου της υπό όρους αναστολής σε επίπεδο ΕΕ για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων αποκατάστασης· 3) η ανάπτυξη μεθοδολογιών αξιολόγησης κινδύνων· και 4) ο ρόλος των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης για ανηλίκους στο πλαίσιο της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Η Επιτροπή έχει λάβει μικρό αριθμό αιτήσεων, οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησης.

Το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας για το 2016 του προγράμματος «Δικαιοσύνη» (που δεν έχει ακόμα εγκριθεί) περιλαμβάνει πρόσκληση υποβολής προτάσεων σχετικά με επιχορηγήσεις δράσεων, ύψους 4 εκατομμυρίων ευρώ, για τη στήριξη σχεδίων με στόχο την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί στην τρομοκρατία και στο βίαιο εξτρεμισμό. Η πρόσκληση υποβολής προτάσεων θα δημοσιευθεί στα μέσα του 2016 και προτεραιότητές της θα είναι η στήριξη της εφαρμογής των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2015 σχετικά με την απάντηση της ποινικής δικαιοσύνης στη ριζοσπαστικοποίηση.

Η Επιτροπή συνεργάζεται με την Eurojust όσον αφορά την παρακολούθηση, μέσω του μηχανισμού παρακολούθησης των καταδικαστικών αποφάσεων στον τομέα της τρομοκρατίας (TCM), του εφαρμοστέου νομοθετικού πλαισίου και της σχετικής νομολογίας των κρατών μελών σχετικά με την τρομοκρατία και το βίαιο εξτρεμισμό, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης εναλλακτικών μέτρων, αντί της δίωξης και της κράτησης. Η Επιτροπή συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Επιμελητών Κοινωνικής Αρωγής (CEP) και την Ευρωπαϊκή Οργάνωση Φυλακών και Σωφρονιστικών Υπηρεσιών (EuroPris) - οι οποίες χρηματοδοτούνται με λειτουργικές επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Δικαιοσύνη»- προκειμένου να συμμετάσχουν σε ειδικά προγράμματα κατάρτισης του σωφρονιστικού προσωπικού και του προσωπικού δικαστικής επιτήρησης. Η EuroPris διοργάνωσε συνεδρίαση της ομάδας εμπειρογνομόνων σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση στις 24-25 Νοεμβρίου 2015. Στις 26 Απριλίου 2016, η πλατφόρμα ποινικής δικαιοσύνης (EuroPris, η CEP και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Αποκαταστατική Δικαιοσύνη) θα διοργανώσει στη Βαρκελώνη διάσκεψη με θέμα την ριζοσπαστικοποίηση και το βίαιο εξτρεμισμό. Η Επιτροπή συνεργάζεται επίσης με το Συμβούλιο της Ευρώπης: η ομάδα εργασίας του για την ποινική συνεργασία (PC-CP) εργάζεται για τη σύνταξη ενός εγχειριδίου σχετικά με την ριζοσπαστικοποίηση, απευθυνόμενου στο σωφρονιστικό προσωπικό. Η ΓΔ Δικαιοσύνης θα παράσχει το 2016 άμεση επιχορήγηση στο Συμβούλιο της Ευρώπης για την κατάρτιση των ετήσιων ποινικών στατιστικών του Συμβουλίου της Ευρώπης (SPACE) και για τη σύσταση ενός δικτύου των φορέων παρακολούθησης των φυλακών (δίκτυο EU- NPM) στα κράτη μέλη. Με τον τρόπο αυτό θα καταστεί δυνατή η συγκέντρωση δεδομένων σχετικά με το μέγεθος του προβλήματος της ριζοσπαστικοποίησης στη κράτη μέλη.

Η ομάδα του δικτύου RAN για τις Φυλακές και τη Δικαστική Επιτήρηση θα συμμετέχει επίσης στην εφαρμογή των συμπερασμάτων της 20ής Νοεμβρίου 2015.

4. Πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης μέσω της εκπαίδευσης, της προώθησης της ανεκτικότητας και της καταπολέμησης των διακρίσεων, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας

– *Εκπαίδευση*

Η Επιτροπή προτίθεται να αναλάβει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες στον τομέα της εκπαίδευσης, της νεολαίας, του πολιτισμού και του αθλητισμού για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης. Έχουν προβλεφθεί εμβληματικά έργα καθώς και ειδικές προσκλήσεις στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus + (400 εκατομμύρια ευρώ έως το 2020). Έχει δοθεί προτεραιότητα στους στόχους της δήλωσης του Παρισιού των υπουργών Παιδείας, της 17ης Μαρτίου 2015, για την χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Erasmus + ήδη από το 2016.

– *Καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας*

Η Επιτροπή, στο πλαίσιο του ρόλου της ως θεματοφύλακα των Συνθηκών, έχει ξεκινήσει από τον Δεκέμβριο του 2015 έρευνες σχετικά με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή σε ορισμένα κράτη μέλη της απόφασης-πλαίσιου 2008/913/ΔΕΥ του Συμβουλίου για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου, με σκοπό να δρομολογήσει, όπου χρειάζεται, διαδικασίες επί παραβάσει.

Συγχρόνως, εντείνονται οι προσπάθειες ώστε τα κράτη μέλη να **αναπτύξουν προορατικές πρακτικές έρευνας και δίωξης**, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η συγκρότηση, το 2016, μιας νέας ομάδας υψηλού επιπέδου της ΕΕ για την καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και άλλων μορφών μισαλλοδοξίας, ως πλατφόρμας που θα διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, θα εκπονεί κατευθυντήριες γραμμές για τα κράτη μέλη και θα εντείνει τη συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών. Η πρόληψη και η καταπολέμηση όλων των μορφών μισαλλοδοξίας εξακολουθούν να αποτελούν χρηματοδοτική προτεραιότητα στο πλαίσιο του προγράμματος «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια». Το 2016 θα δοθεί ακόμη μεγαλύτερη προτεραιότητα στη χρηματοδότηση για τη στήριξη της ειδικής κατάρτισης των δημοσίων υπαλλήλων και για την ενθάρρυνση της παρακολούθησης, της υποβολής εκθέσεων και της καταγραφής των εγκλημάτων μίσους και των περιστατικών ρητορικής μίσους.

Επιπλέον, ως άμεση επακολούθηση του **πρώτου ετήσιου συμποσίου για τα θεμελιώδη δικαιώματα** που πραγματοποιήθηκε στις 1-2 Οκτωβρίου 2015, η Επιτροπή διόρισε την κα Katharina von Schnurbein ως συντονίστρια για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού και τον κ. David Friggieri ως συντονιστή για την καταπολέμηση του μίσους κατά των μουσουλμάνων. Βασικό καθήκον των δύο συντονιστών θα είναι να εξασφαλίσουν ότι αποδίδεται η δέουσα προσοχή στους προβληματισμούς των αντίστοιχων κοινοτήτων στο πολιτικό επίπεδο της Επιτροπής και να συμβάλουν στο συντονισμό των προσπαθειών των διάφορων υπηρεσιών στο πλαίσιο της γενικής πολιτικής της Επιτροπής σχετικά με το ρατσισμό, την ξενοφοβία και άλλες μορφές μισαλλοδοξίας. Οι συντονιστές θα βρίσκεται σε επαφή με τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, άλλα θεσμικά όργανα, καθώς και με τις σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

– ***Αντιμετώπιση της διάδοσης μέσω Διαδικτύου της ρητορικής που σκοπό έχει την υποκίνηση της βίας και του μίσους***

Σε συνέχεια του πρώτου ετήσιου συμποσίου για τα θεμελιώδη δικαιώματα που πραγματοποιήθηκε στις 1-2 Οκτωβρίου 2015 ξεκίνησε **διάλογος ανάμεσα στην ΕΕ, τις εταιρείες ΤΠ, τα κράτη μέλη και την κοινωνία των πολιτών σχετικά με τη ρητορική του μίσους στο Διαδίκτυο**. Σκοπός αυτού του διαλόγου που διεξάγεται σε επίπεδο ΕΕ είναι να αναζητηθούν τρόποι ώστε να ενισχυθεί η ανάπτυξη αντεπιχειρημάτων, να αντιμετωπιστούν οι τρέχουσες προκλήσεις ώστε να βελτιωθούν τα συστήματα υποβολής στοιχείων και να εξασφαλίζεται η ταχεία αφαίρεση από το Διαδίκτυο της παράνομης ρητορικής μίσους που υποκινεί τη βία, να συζητηθεί ο ρόλος των «αξιόπιστων φορέων υποβολής στοιχείων» και της κοινωνίας των πολιτών όσον αφορά τον εντοπισμό και την κοινοποίηση της διαδικτυακής ρητορικής μίσους, καθώς και να αυξηθεί η διαφάνεια στην εφαρμογή των διαδικασιών κοινοποίησης και απόσυρσης.

Οι εργασίες σχετικά με το θέμα της ρητορικής μίσους στο Διαδίκτυο εντάσσονται στο πνεύμα της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά που δρομολογήθηκε τον Μάιο του 2015. Στο πλαίσιο αυτό, σε επίπεδο κανονιστικών ρυθμίσεων, ολοκληρώθηκε στις 30 Δεκεμβρίου 2015 δημόσια διαβούλευση με θέμα τις πλατφόρμες και το παράνομο περιεχόμενο, στην οποία εξετάστηκαν, μεταξύ άλλων, το πεδίο εφαρμογής της απαλλαγής από την ευθύνη που προβλέπεται στην οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο, οι διαδικασίες κοινοποίησης και απόσυρσης περιεχομένου και το καθήκον πρόνοιας. Εκτός αυτού, η οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, η οποία περιέχει κανόνες που απαγορεύουν τις εκπομπές με ρητορική μίσους, βρίσκεται υπό αναθεώρηση, κυρίως με σκοπό να εξεταστεί η αποτελεσματικότητά της στο συγκλίνοντα κόσμο των μέσων ενημέρωσης.

– *Επικοινωνιακή εργαλειοθήκη για την διάδοση της ανεκτικότητας και της αποφυγής των διακρίσεων στην ΕΕ*

Τον Δεκέμβριο του 2015, ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (FRA) και το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εσωτερικών της Δημοκρατίας της Αυστρίας διοργάνωσαν από κοινού ένα σεμινάριο στη Βιέννη σχετικά με την ανάπτυξη μιας εργαλειοθήκης βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την επικοινωνία, την ανεκτικότητα και την αποφυγή των διακρίσεων στην ΕΕ. Στους συμμετέχοντες περιλαμβάνονταν εκπρόσωποι των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των εθνικών και των τοπικών αρχών, καθώς και εμπειρογνώμονες που ειδικεύονται στην καταπολέμηση του ρατσισμού, την αποριζοσπαστικοποίηση και την προώθηση της ανεκτικότητας, του σεβασμού και της αποφυγής των διακρίσεων. Τα κυριότερα συμπεράσματα ήταν τα εξής: η επικοινωνία δεν πρέπει να νοείται ως μονομερής και εκ των άνωθεν διαδικασία, αλλά ως διάλογος και οι διαλεγόμενοι θα πρέπει να συμμετέχουν στο σχεδιασμό των εν λόγω στρατηγικών επικοινωνίας. Επίσης, υπογραμμίστηκε ο ρόλος των ενδιαφερόμενων φορέων σε τοπικό επίπεδο και επισημάνθηκε η ανάγκη να διαδοθούν τα δικαιώματα και οι αξίες που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και το γεγονός ότι πρέπει επίσης πραγματοποιηθεί στροφή από την αντίδραση στην πρόληψη, και από τα αντεπιχειρήματα στη θετική επιχειρηματολογία. Τα συμπεράσματα θα υποβληθούν στις σχετικές ομάδες εργασίας του Συμβουλίου και στους ενδιαφερόμενους φορείς σε ενωσιακό και σε εθνικό επίπεδο. Τα αποτελέσματα θα τροφοδοτήσουν επίσης το φόρουμ των θεμελιωδών δικαιωμάτων του FRA τον Ιούνιο του 2016.

III. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ ΜΑΣ

Στις 14 Δεκεμβρίου συζητήθηκαν στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων (ΣΕΥ) οι εξωτερικές αντιτρομοκρατικές προτεραιότητες της ΕΕ και συμφωνήθηκε - όπως επισημαίνεται και σε επιστολή της Υπατης Εκπροσώπου που διανεμήθηκε εκ των προτέρων - ότι είναι αναγκαίο να εφαρμοστούν επείγοντως τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων της 9ης Φεβρουαρίου 2015 με θέμα την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Η Υπατη Εκπρόσωπος, στην επιστολή της, εστίασε σε ορισμένες περιοχές προτεραιότητας, στις οποίες οι τρομοκρατικές ομάδες συνιστούν ιδιαίτερη απειλή για τα συμφέροντα της ΕΕ (Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική, Τουρκία και Δυτικά Βαλκάνια) και επεσήμανε ορισμένες θεματικές προτεραιότητες, στις οποίες περιλαμβάνονται η αντιμετώπιση του βίαιου εξτρεμισμού, η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και η ασφάλεια των αεροπορικών μεταφορών.

– *Περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής και Τουρκία*

Οι **δέσμες αντιτρομοκρατικών μέτρων** βρίσκονται σε διάφορα στάδια ανάπτυξης και αφορούν διάφορες χώρες προτεραιότητας στην περιοχή της **Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής** και στην **Τουρκία**.

Στο στάδιο της προετοιμασίας βρίσκεται επιστολή της ΥΕ/ΑΕ κας Mogherini προς τον Πρωθυπουργό της Τυνησίας, στην οποία παρουσιάζεται η συνολική δέσμη αντιτρομοκρατικών μέτρων που προορίζεται για την **Τυνησία**, η οποία συμφωνήθηκε στην Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας (ΕΠΑ) στις 26 Νοεμβρίου 2015. Παράλληλα, σημειώνεται πρόοδος στις εργασίες για την υλοποίηση των δράσεων που περιλαμβάνονται στη δέσμη μέτρων. Η Τυνησία έχει ήδη διορίσει συντονιστή για το πρόγραμμα μεταρρύθμισης του τομέα της ασφάλειας (ΜΤΑ) ύψους 23 εκατομμυρίων ευρώ, ούτως ώστε να μπορέσει να ξεκινήσει η υλοποίηση. Τον Δεκέμβριο του 2015 εκδόθηκε η τελική απόφαση της Επιτροπής να αποστείλει διάφορους εμπειρογνώμονες για να βοηθήσουν τις αρχές της Τυνησίας να στηρίξουν την ανάπτυξη και την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης αντιτρομοκρατικής προσέγγισης. Τον Ιανουάριο του 2016 ξεκίνησε ένα σχέδιο για την στήριξη του δικαστικού πόλου καταπολέμησης της τρομοκρατίας (μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (IcSP) – μακροπρόθεσμη διάσταση, 300 000 ευρώ). Τον Δεκέμβριο του 2015 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση σχετικά με ένα σχέδιο με σκοπό να αυξηθεί η συμμετοχή της τοπικής κοινότητας στην ασφάλεια και διαχείριση των συνόρων και να προωθηθούν ρεαλιστικά εναλλακτικά μέσα διαβίωσης στις περιθωριοποιημένες παραμεθόριες κοινότητες. Το σχέδιο αυτό τέθηκε σε εφαρμογή από το Δανικό Συμβούλιο Προσφύγων/ τη Δανική Ομάδα Άρσης Ναρκοπεδίων και την οργάνωση International Alert, σε συνεργασία με τοπικές ΜΚΟ. Επιπλέον, υλοποιήθηκαν δραστηριότητες κατάρτισης στο πλαίσιο του σχεδίου PREV-UE (πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης).

Κατόπιν αιτήματος των τυνησιακών αρχών, πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2016 επίσκεψη στο πλαίσιο του προγράμματος τεχνικής βοήθειας και ανταλλαγής πληροφοριών (ΤΑΙΕΧ) προκειμένου να εξεταστεί το ενδεχόμενο χορήγησης βοήθειας από την ΕΕ για την ενίσχυση των ικανοτήτων στον τομέα της πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης στο πλαίσιο του πόλου ασφαλείας της καταπολέμησης της τρομοκρατίας. Μια επίσκεψη του δικτύου ευαισθητοποίησης σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση βρίσκεται στο στάδιο της προετοιμασίας. Εκτός αυτού, προσκλήθηκε αντιπροσωπεία της Τυνησίας να μεταβεί στους χώρους της Eurojust για επίσκεψη μελέτης τον Μάρτιο, προκειμένου να αναζητηθούν τρόποι ενίσχυσης της συνεργασίας. Η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις ενθαρρύνεται μέσω της προώθησης των πράξεων του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Από τις 15 έως τις 17 Δεκεμβρίου ο Συντονιστής Αντιτρομοκρατικής Δράσης της ΕΕ και ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας της ΕΥΕΔ επισκέφθηκαν την **Ιορδανία**. Κατά τις συναντήσεις με τις αρχές της Ιορδανίας διαφάνηκε έντονο ενδιαφέρον για εμβάθυνση της συνεργασίας στους τομείς της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της ασφάλειας των συνόρων και των αεροπορικών μεταφορών, και της αντιμετώπισης του βίαιου εξτρεμισμού. Για τη σαφέστερη κατανόηση των κοινών προτεραιοτήτων, η ιορδανική κυβέρνηση συμφώνησε να διοργανώσει εργαστήριο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, με τη συμμετοχή εμπειρογνομώνων από τα κράτη μέλη, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στις 15 Μαρτίου.

Το αποτέλεσμα που αναμένεται είναι να καταρτιστεί κοινός οδικός χάρτης στον οποίο θα τονίζεται η κλίμακα της υφιστάμενης συνεργασίας - περιλαμβανομένου ενός σχεδίου 10 εκατομμυρίων ευρώ για την ανάπτυξη ικανοτήτων τόσο της ιορδανικής κυβέρνησης όσο και της κοινωνίας των πολιτών για την αντιμετώπιση της πρόκλησης του βίαιου εξτρεμισμού - και θα καθορίζονται νέοι τομείς αντιτρομοκρατικής συνεργασίας - συμπεριλαμβανομένων σχεδίων για την ανάπτυξη ικανοτήτων, της προώθησης της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις μέσω των πράξεων του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και δραστηριοτήτων οργανισμών της ΕΕ, όπως η Ευρωπόλ και η ΕΑΑ. Μια αντιπροσωπεία από το δίκτυο της ΕΕ για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση επισκέφθηκε την Ιορδανία στις αρχές Δεκεμβρίου προκειμένου να συζητηθεί η ριζοσπαστικοποίηση στις φυλακές.

Στις 26 και 27 Ιανουαρίου 2016 διεξήχθη στον **Λίβανο** διάλογος για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Από την πλευρά της ΕΕ έλαβαν μέρος ο Συντονιστής Αντιτρομοκρατικής Δράσης της ΕΕ, ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας της ΕΥΕΔ και ο διευθυντής ασφάλειας της ΓΔ HOME, καθώς και η Ευρωπόλ, η ΕΑΑ και ο FRONTEx. Η ΕΕ βρίσκεται στην παρούσα φάση στο στάδιο οριστικοποίησης ενός οδικού χάρτη για την αντιτρομοκρατική συνεργασία με τις αρχές του Λιβάνου. Με τον τρόπο αυτό θα υποστηριχθεί η ενισχυμένη συνεργασία στους ακόλουθους τομείς: στην αντιμετώπιση του βίαιου εξτρεμισμού, στη δικαιοσύνη και την επιβολή του νόμου, στη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, στην ασφάλεια των αεροπορικών μεταφορών και στην καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Και οι δύο πλευρές συμφώνησαν ότι οι οργανισμοί της ΕΕ, ιδίως η Ευρωπόλ και η ΕΑΑ, θα μπορούσαν να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο στην οικοδόμηση ισχυρότερων δεσμών για την επιβολή του νόμου. Σύμφωνα με τον οδικό χάρτη, η ΕΕ θα εκπονήσει ολοκληρωμένη δέσμη αντιτρομοκρατικών μέτρων συνδρομής για τον Λίβανο, με βάση το υπόδειγμα της Τυνησίας.

Στις 16 και 17 Φεβρουαρίου 2016 ο Συντονιστής Αντιτρομοκρατικής Δράσης της ΕΕ και ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας της ΕΥΕΔ επισκέφθηκαν την **Αλγερία**. Οι συνεδριάσεις υψηλού επιπέδου με τον Υπουργό Υποθέσεων σχετικά με το Μαγκρέμπ και το Σαχέλ, τον Υπουργό Εσωτερικών και τον Υπουργό Θρησκευμάτων, καθώς και με ανώτερους υπαλλήλους του Υπουργείου Δικαιοσύνης προετοίμασαν το έδαφος με αποτέλεσμα να συμφωνηθεί η διοργάνωση εργαστηρίου για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας πριν από το καλοκαίρι του 2016, προκειμένου να προσδιοριστούν συγκεκριμένοι τομείς μελλοντικής αντιτρομοκρατικής συνεργασίας. Οι πιθανοί τομείς μελλοντικής συνεργασίας περιλαμβάνουν μια προσέγγιση βασισμένη στην ποινική δικαιοσύνη για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, την παροχή συνδρομής προς ειδικούς δικαστικούς πόλους καταπολέμησης της τρομοκρατίας, την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης/την αποριζοσπαστικοποίηση, τη διαχείριση κρίσεων κατόπιν τρομοκρατικής επίθεσης, την προσχώρηση της Αλγερίας στις συμβάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, την κατάρτιση νομικών κειμένων, τη στενότερη συνεργασία με τους οργανισμούς της ΕΕ και τη συνεργασία στον τομέα της οικοδόμησης ικανοτήτων σε χώρες της περιοχής. Η Αλγερία πρότεινε να διεξαχθεί στρατηγικός διάλογος για την ασφάλεια και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Η ΕΕ θα αποκομίσει οφέλη από την εμπειρογνώμοσύνη της Αλγερίας, ιδίως όσον αφορά την αποριζοσπαστικοποίηση. Ένας εμπειρογνώμονας σε θέματα αντιτρομοκρατίας/ασφάλειας απεστάλη στην αντιπροσωπεία της ΕΕ στο Αλγέρι τον Δεκέμβριο του 2015. Η ΕΠΑ/COSI θα ενημερωθεί σχετικά με την επίσκεψη της 3ης Μαρτίου και θα παράσχει περαιτέρω καθοδήγηση όσον αφορά τις μελλοντικές ενέργειες.

Το εργαστήριο για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας που διοργανώθηκε από κοινού με την **Τουρκία** τον Ιούνιο του 2015 προβλέπεται να ακολουθήσει ένας αναβαθμισμένος και στοχοθετημένος διάλογος που θα διεξαχθεί την άνοιξη του 2016, προκειμένου να οριστικοποιηθεί συμφωνία που θα καθιερώνει τη συνεργασία μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας σε ορισμένους βασικούς τομείς. Μετά από επίσκεψη της ομάδας της Ευρωπόλ στην Άγκυρα στις αρχές Φεβρουαρίου του 2016, το διοικητικό συμβούλιο της Ευρωπόλ ενέκρινε την πρόταση για απόσπαση αξιωματικού συνδέσμου από την Τουρκία στην Ευρωπόλ το συντομότερο δυνατό. Η ΕΕ βρίσκεται επίσης στο στάδιο ολοκλήρωσης ενός χρηματοδοτούμενου από το μηχανισμό συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (IcSP) σχεδίου με τίτλο «Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της κοινής δράσης ΕΕ-Τουρκίας όσον αφορά τις απειλές των αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών». Με τον τρόπο αυτό θα αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των τουρκικών συνοριακών αρχών όσον αφορά την αντιμετώπιση του προβλήματος της εισροής στην ΕΕ των αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών που επιστρέφουν. Βρίσκεται μάλιστα στο στάδιο της προετοιμασίας επίσκεψη του Δικτύου για την Ευαισθητοποίηση σχετικά με τη Ριζοσπαστικοποίηση στην Άγκυρα.

Πρόοδος έχει σημειωθεί επίσης σε ορισμένα σχέδια καταπολέμησης της τρομοκρατίας που ξεκίνησαν το 2015: Το χρηματοδοτούμενο από το μηχανισμό συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (IcSP) – (βραχυπρόθεσμη διάσταση) σχέδιο σχετικά με την **εταιρική σχέση αντιτρομοκρατικής κατάρτισης ΕΕ/Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής** (με έμφαση στην αντιτρομοκρατική κατάρτιση στην Τυνησία, τον Λίβανο, την Ιορδανία, την Τουρκία και στις ανταλλαγές και εκπαιδευτικές επισκέψεις για τους εταίρους από την περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής), το οποίο υλοποιείται από την ΕΑΑ, ξεκίνησε τη λειτουργία τον Φεβρουάριο του 2016 (18 μήνες, Προϋπολογισμός: 2,5 εκατομμύρια ευρώ). Ένα σχέδιο για τη **στρατηγική επικοινωνία** με εστίαση στην Τυνησία, το Μαρόκο και τον Λίβανο, το οποίο υλοποιείται από το Βρετανικό Συμβούλιο/την μονάδα RICU, ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Νοέμβριο του 2015 (18 μήνες, 3,5 εκατομμύρια ευρώ).

Η ομάδα του σχεδίου έχει ήδη ξεκινήσει τις εργασίες για να υποστηρίξει τις αρχές της Τυνησίας, και θα πραγματοποιήσει διερευνητικές επισκέψεις στη Βηρυτό και στο Ραμπάτ κατά τις προσεχείς εβδομάδες. Κατά τη διάρκεια του Νοεμβρίου 2015, η ομάδα του σχεδίου απεστάλη στο **Ιράκ** προκειμένου να ενισχύσει τους μηχανισμούς ανταλλαγής πληροφοριών και συντονισμού των ιρακινών αρχών ασφάλειας, καθώς και τη συμμόρφωσή τους με τα ανθρώπινα δικαιώματα, σε συνεργασία με το σύμβουλο εθνικής ασφαλείας (18 μήνες, μηχανισμός συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (IcSP) – (βραχυπρόθεσμη διάσταση), 3,5 εκατομμύρια ευρώ).

Η **ειδική ομάδα των αραβικών στρατηγικών επικοινωνιών** της ΕΥΕΔ οριστικοποίησε το σχέδιο δράσης της και κατάρτισε, σε συνεργασία με άλλα συναφή σχέδια, δοκιμαστικές πρωτοβουλίες σε επιλεγμένες χώρες της περιοχής της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής και στην έδρα της, μεριμνώντας ιδιαίτερα ώστε να απευθύνονται στους νέους. Εκτός αυτού, βρίσκεται στο στάδιο της προετοιμασίας μια πρωτοβουλία για τη νεολαία και την αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης στην Ευρώπη και τις χώρες της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής υπό την ηγεσία της ΥΕ/ΑΕ κας Mogherini. Η ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΓΔ ΕΑΚ) εξετάζει την ενδεχόμενη **επέκταση των εικονικών ανταλλαγών μαθητών** με την περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής, με βάση το υφιστάμενο δίκτυο «eTwinning» που ήδη δραστηριοποιείται στην Τυνησία. Σχεδόν 300 εκπαιδευτικοί και 85 σχολεία είναι επί του παρόντος εγγεγραμμένοι στην διαδικτυακή αυτή πλατφόρμα.

Με βάση ένα έγγραφο του Συντονιστή Αντιτρομοκρατικής Δράσης της ΕΕ, η COSI πραγματοποίησε τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2015 δύο συζητήσεις σχετικά με τη **μεγαλύτερη αξιοποίηση εργαλείων και οργανισμών του τομέα ΔΕΥ στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής**.

Η ΕΕ εξακολουθεί να στηρίζει τις προσπάθειες του Ειδικού Απεσταλμένου του ΟΗΕ, κ. Staffan de Mistura, προκειμένου να εξευρεθεί πολιτική λύση στη **σύγκρουση στη Συρία** με συμμετοχή των δυνάμεων της περιοχής. Η ΕΕ υποστήριξε επίσης τη Διάσκεψη του Λονδίνου για τη Συρία, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου και οδήγησε σε νέες δεσμεύσεις ύψους περίπου 11 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ με σκοπό να βοηθηθεί η περιοχή ώστε να επουλωθούν οι πληγές που προκάλεσε η σύγκρουση στη Συρία. Η στήριξη που, σύμφωνα με τις υποσχέσεις, πρόκειται να λάβουν οι χώρες που συνορεύουν με τη Συρία, οι οποίες επωμίστηκαν τεράστιο βάρος από ανθρωπιστικής σκοπιάς, αναμένεται να συμβάλει στην αντιμετώπιση των ανησυχιών για εντεινόμενη ριζοσπαστικοποίηση. Τα σχέδια των **συμφώνων που προετοιμάζει η ΕΕ για την Ιορδανία και τον Λίβανο** θα τονίσουν τη σημασία της αποτελεσματικής συνεργασίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, καθώς και την ανάγκη να σημειωθεί μεγαλύτερη πρόοδος στα κοινωνικοοικονομικά θέματα και την απορρόφηση των προσφύγων.

Η τελική αξιολόγηση του χρηματοδοτούμενου από την Επιτροπή αντιτρομοκρατικού σχεδίου στο **Σαχέλ** (μακροπρόθεσμη διάσταση του IcSP) κατέδειξε ότι το έργο αυτό διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην υλοποίηση της στρατηγικής της ΕΕ για το Σαχέλ και τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Χάρη στο πρόγραμμα αυτό, αυξήθηκε η αξιοπιστία της ΕΕ ως παράγοντα ασφάλειας στην περιοχή του Σαχέλ. Στην παρούσα φάση υλοποιούνται ή προετοιμάζονται σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο στην **Αφρική** διάφορα σχέδια που χρηματοδοτούνται από τον IcSP. Προτεραιότητες είναι η πρόληψη του βίαιου εξτρεμισμού, η στήριξη της καταπολέμησης της τρομοκρατίας από την ποινική δικαιοσύνη, η παροχή παιδαγωγικής στήριξης σε ισλαμικά ιεροσπουδαστήρια, καθώς και γενικές πτυχές της καταπολέμησης της τρομοκρατίας.

– **Δυτικά Βαλκάνια**

Η πρόληψη (μεταξύ άλλων στις φυλακές), οι ύποπτες μετακινήσεις (αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών), τα πυροβόλα όπλα και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας εξακολουθούν να συνιστούν βασικές προκλήσεις για την περιοχή. Στις 3 και 4 Δεκεμβρίου 2015, το Συμβούλιο ΔΕΥ ενέκρινε «την ολοκληρωτική και συμπληρωματική προσέγγιση της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού στα Δυτικά Βαλκάνια» (έγγρ. 11625/3/15) και συμφώνησε να θέσει σε εφαρμογή το ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για το 2015-2017 της αντιτρομοκρατικής πρωτοβουλίας της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια (WBCTi) που εκπονήθηκε από κράτη μέλη του πυρήνα της ΕΕ με επικεφαλής τη Σλοβενία και την Αυστρία. Αυτή η προσέγγιση της διαχείρισης της ασφάλειας στοχεύει στο συντονισμό δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών στην περιοχή σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας/του βίαιου εξτρεμισμού, μέσω του Συμβουλίου Περιφερειακής Συνεργασίας, σε πολιτικό επίπεδο, (πλατφόρμα RCC), μέσω της Σύμβασης Αστυνομικής Συνεργασίας για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, σε στρατηγικό επίπεδο, (πλατφόρμα PCC SEE) και μέσω της πρωτοβουλίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, σε επιχειρησιακό επίπεδο (ΠΚΤ).

Η Επιτροπή στηρίζει οικονομικά την εφαρμογή της WBCTi μέσω του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας. Αυτή στήριξη είναι σημαντικό να συνεχιστεί και να αυξηθεί κατά τα επόμενα έτη, μεταξύ άλλων μέσω της ταχείας παροχής εμπειρογνομosύνης του RAN. Οι εργασίες είναι έχουν ήδη ξεκινήσει προκειμένου να προσδιοριστεί η πλέον κατάλληλη μορφή συνδρομής του RAN.

– *Ασφάλεια των αεροπορικών μεταφορών*

Οι τρομοκρατικές επιθέσεις κατά της πτήσης της Metrojet στο κεντρικό Σινά, στις 31 Οκτωβρίου 2015, και κατά πτήσης από το Μογκαντίσου, στις 9 Φεβρουαρίου, συνιστούν θλιβερή υπενθύμιση του γεγονότος ότι η πολιτική αεροπορία απειλείται από τους τρομοκράτες. Μετά το συμβάν με την πτήση της Metrojet, η Επιτροπή βοήθησε στο συντονισμό της ανταλλαγής πληροφοριών ανάμεσα στα κράτη μέλη, τα όργανα της ΕΕ και τους διεθνείς εταίρους. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν επίσης πραγματοποιήσει συζητήσεις, στο πλαίσιο των οποίων εξετάστηκε η δυνατότητα κοινής προσέγγισης.

Την 1η Νοεμβρίου 2015 άρχισε τη λειτουργία του το τετραετές σχέδιο για την **ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας στην Αφρική και την Αραβική Χερσόνησο (CASE)**. Το εν λόγω σχέδιο οικοδόμησης ικανοτήτων που χρηματοδοτήθηκε από την Επιτροπή (7,5 εκατομμύρια ευρώ, μακροπρόθεσμη διάσταση του IcSP) και εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Πολιτικής Αεροπορίας (ECAC) συμπληρώθηκε με την παροχή εμπειρογνομosύνης από τα κράτη μέλη (για περιορισμένο χρονικό διάστημα). Η πρώτη συνεδρίαση της συντονιστικής ομάδας του σχεδίου CASE πραγματοποιήθηκε στις 3 Φεβρουαρίου 2016.

Η ΕΕ θα πρέπει να εξετάσει τις δυνατότητες για παροχή επείγουσας στήριξης προς τους αερολιμένες εκείνους της περιοχής της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής, και πέραν αυτής, που χρησιμοποιούνται σε μεγάλο βαθμό από ευρωπαίους πολίτες, είτε στο πλαίσιο του σχεδίου **CASE** είτε μέσω πρόσθετων μέτρων ενίσχυσης.

– *Καταπολέμηση του βίαιου εξτρεμισμού (KBE)*

Η ΚΒΕ αποτελεί βασικό στοιχείο των ευρωπαϊκών σχεδίων εξωτερικής παρέμβασης της ΕΕ που βρίσκονται σε στάδιο σχεδιασμού/ υλοποιούνται σε ορισμένες χώρες και περιοχές προτεραιότητας. Στο πλαίσιο του σχεδίου της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (μηχανισμός στήριξης παρακολούθησης) διενεργήθηκε τον Νοέμβριο του 2015 ανάλυση στην οποία επισημάνθηκε ότι η ΕΕ διέθεσε περίπου 142 εκατομμύρια ευρώ για σχέδια σχετιζόμενα με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας / του βίαιου εξτρεμισμού σε παγκόσμιο επίπεδο. Στις 13 Ιανουαρίου η ΕΕ πραγματοποίησε άτυπη συνεδρίαση με τις ΗΠΑ σχετικά με την καταπολέμηση του βίαιου εξτρεμισμού προκειμένου να συζητηθεί ο συντονισμός των προσπαθειών. Προβλέπεται να πραγματοποιηθούν παρόμοιες διαβουλεύσεις και με άλλους βασικούς εταίρους.